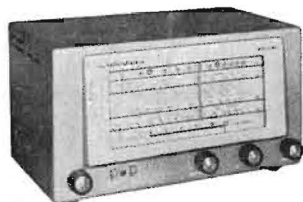

HALLICRAFTERS — SPECIALERBJUDANDE

S-38 D

Prisbillig, kompakt, 4-rörs (+ likr.) trafikmottagare för 540 kc—32 mc. Med 5" högtalare, hörtelefonuttag, BFO och stand-by omkopplare. Fyra frekvensområden med separat bandspridningsskala. Allströmsutförande för 105/125 volt. Ideallik mottagare för DX-lyssnare och för nybörjare bland radioamatörerna.

S-85, S-86

Trafikmottagare i den lägre prisklassen med 7 rör plus likr. För 540 kc—34 mc i 4 band med separat bandspridningsskala för amatörbanden. Har ett HF- och två MF-steg, BFO, störningsbegränsare, tonkontroll, högtalare, hörtelefonuttag och stand-by omkopplare. S 85 för växelström, S 86 i allströmsutförande, 105/125 volt.

SX-100

Dubbelsuper med kristallstyrd 2:dra osc. och temperaturkompenserad HF-osc. för 535 kc—34 mc i fyra överlappande band med bandspridningsskalor för amatörbanden. Har 100 kc kalibreringskristall, antenntimmer, S-meter, sidbandsväljare, variabel selektivitet, 50 kc 2:dra MF med »tee-notch»-filter m. m. För växelström 105/125 volt.

S-94, S-95

»Civic Patrol» är en mycket känslig VHF-mottagare med 8 rör plus likr. S-94 för 30—50 mc FM och S-95 för 152—173 Mc FM. Båda med inbyggd högtalare, hörtelefonuttag, lättläst aeroplanskala, elektronisk squelch och anslutningar för batteridrift. Allströmsutförande för 105/125 volt.

S-53 A

Specialmottagare för DX-lyssnare. Har 7 rör plus likr. och är för 540—1630 kc samt 2, 4—6, 3/6, 3—16/14—31/48—54.5 mc med separat elektrisk bandspridning. Inbyggd 5" högtalare, hörtelefonuttag, grammofoonuttag och BFO. För växelström 105/125 volt.

SX-99

Amatörernas favoritmottagare. Har samma rörbestyckning, frekvensområde, bandspridningsskalor och kontrollorgan som S-85, men är dessutom försedd med S-meter, antenntimmer och kristallfilter. Avsedd för separat högtalare och för växelström 105/125 volt.

SX-101

15 rörs dubbelsuper med uttag, som gör att osc. kan utnyttjas som VFO. Har 7 frekvensområden varav 6 st. motsvarar amatörbanden och det 7:e läget är för kalibrering efter WWV på 10 mc. Med 100 kc kalibreringskristall störningsdämpare, S-meter, antenntimmer, variabel bandbredd, grammofoonuttag, anslutning för batterier eller vibrator m. m. Exkl. högtalare.

Sedan vår firma övertagit generalrepresentationen för HALLICRAFTERS Philips Export-del, önska vi genom ett särskilt förmålligt erbjudande till våra kunder introducera vår HALLICRAFTER-försäljning. Fram till 1 aug. emotse vi beställningar enligt nedanstående:

1. PRISER

Vid kontant betalning				Vid avbetalningsköp			
Typ	Pris	Att betalas vid best.	Vid lev.	Pris	Vid best.	Vid lev.	Per månad tills full likv. erlagts
S 38 D	300:—	40:—	260:—	330:—	50:—	100:—	20:—
S 53 A	555:—	60:—	495:—	610:—	75:—	150:—	35:—
S 85, 86	725:—	75:—	650:—	800:—	100:—	200:—	50:—
S 94, 95	375:—	50:—	325:—	415:—	65:—	100:—	25:—
SX 99	875:—	100:—	775:—	965:—	150:—	300:—	65:—
SX 100	1785:—	200:—	1585:—	1955:—	250:—	500:—	135:—
SX 101	2295:—	250:—	2045:—	2495:—	300:—	600:—	180:—

2. Beställning: Skriftlig återkallelig order.

3. Leverans: Under höstsäsongen, dock före 15 okt.

4. Priserna: Gälla under förutsättning att tillräcklig anslutning erhålles för att göra en större sambeställning.

HAMS! Utnyttja tillfället att få en högklassig trafik-rx med de förmåner en sambeställning kan ge.

73 de

SM5ZK es SM5BXD

Torkel Knutssonsgatan 29

Stockholm Sö.

Tel. 44 92 95

QTC

SM2

ORGAN FÖR SSA
Sveriges Sändare Amatörer

SM3

SM4

SM5

SM6

SM1

SM7

UR INNEHÅLLET

IGY	Sid. 129
Norrskan och UK	» 130
50 MHz-sändare	» 132
50 MHz-konverter	» 134
50 MHz-antenn	» 135
Rävjakt	» 136
DX-spalten	» 139
Förstärkare med clipper	» 140
UKV-spalten	» 143

NUMMER **6** JUNI 1957
ÅRGÅNG 29

SSA:s styrelse

Ordf.: SM5ZO, Arne Schleimann-Jensen, Klingsta skogsväg 26, Danderyd. Tfn (010) 55 08 58.

V. ordf.: SM5AZO, C. E. Tottie, Erik Dahlbergsgatan 36/2, Stockholm Ö.

Sekr.: SM5ANY, Gunnar Lenning, Observatorieg. 2 A/4, Sthlm Va. Tfn (010) 21 61 03.

Skattmästare: SM5CR, Ing. Carl-Göran Lundqvist, Näckrovsvägen 35/6, Solna. Tfn (010) 82 23 26.

Kansliförest.: SM5AYL, Sylvia Fabiansson, Pepparvägen 3/7, Enskede. Tfn (010) 94 41 75.

Tekn. sekr.: SM5AQW, Jan Gunmar, Svartbäcksgatan 7, Uppsala. Tfn (018) 302 00.

QSL-chef: SM5DX, Folke Janebäck, Russinvägen 66/1, Enskede. Tfn (010) 94 16 04.

QTC-red.: SM5CRD, Lennarth Andersson, Stureg. 6 A/3, Sthlm Ö. Tfn (010) 62 52 18.

Suppl.: SM5AHK, Curt Israelsson, Inteckningsvägen 31, Hägersten.

Suppl.: SM5OH, Lingen, Laduvägen 6, Lidingö.

Av styrelsen valda funktionärer:

Bulletinredaktör och -expeditör: SM5AFW, Bo Schagerberg, Bokbindarvägen 78, Hägersten. Tfn (010) 19 75 88.

Bitr. QSL-chef: SM5BTI.

Rävjaktsledare: SM5IQ.

Diplommanager: SM5AHK.

Distriktsledarna

DL 1 SM1AZK, K.-G. Weinbrandt, BB VII, Fårösund.

DL 2 SM2BC, Börje Lindgren, Soldatgatan 3 C, Boden.

DL 3 SM3WB, Sven Granberg, Valbogatan 35 Gävle. Tfn (026) 298 80, ankn. 2013 (bost.) ell. 2441 (arb.).

DL 4 SM4KL, Karl-Otto Österberg, Box 354 A, Vålberg. Bost. tfn Karlstad 424 39.

DL 5—Stor-Stockholm, SM5BCE, Erik Söderberg, Tjädern 4, Flemingsberg, Huddinge.

DL 5—Landsorten, SM5RC, Matz Bjurén, Högväg. 15, Nyköping 2, Tfn (0155) 137 85.

DL 6 SM6ID, Karl O. Fridén, Smörbollsgatan 1 A, Göteborg H. Tfn (031) 23 42 40.

DL 7 SM7JP, E. Carlsson, Kinnagatan 23, Eksjö. Tfn 1277.

Testledare: SM6ID

NRAU-representant: SM5ANY

UKV-kontaktman: SM5MN

Bitr. sekr.: SM5AYL

Region I-kontaktman: SM2ZD.

Nästa nummer

blir dubbelnummer som utkommer i början på augusti. Bidrag skall vara red. tillhanda senast den 24 juni.

H-SPORT 1957

och radioklubben Snapphanarna önskar alla som kommer till Hässleholm välkomna till utställningen i Grönängsskolan!

Under tiden 12 till 21 juli kommer sådana fina saker som 32V3 och 75 A4 att vara igång på alla band.

Ett speciellt QSL utsändes till alla kontaktade.

Vi ses på H-sport eller i luften!

Snapphanarna/SM7CZ

MEDLEMSNÄLAR kr. 3:50

LOGGBÖCKER kr. 3:50 (omslag: blått, brunt och blått)

JUBILEUMSMÄRKEN kr. 2:—/200 st.

POPULÄR AMATÖRRADIO

häft. kr. 12:—, inb. kr. 15:—

UTDRAG UR B:29 kr. —:50.

TELEVERKETS MATRIKEL kr. 1:95

TEKNISKA FRÅGOR kr. —:75

STORCIRKELKARTA kr. 3:—.

MÄRKEN MED ANROPSSIGNAL

med nålfastsått. kr. 3:50.

med knapp kr. 4:—.

LOGGBLAD FÖR TESTER kr. 1:50 per 20 st.

INTERN. AMATÖR CERT. kr. 3:—

HAM's INTERPRETER kr. 3:75

Sätt in beloppet på postgirokonto 15 54 48 och sänd beställningen till

SSA FÖRSÄLJNINGSDETALJEN

Stockholm 4

ORGAN FÖR FÖRENINGEN SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

Red. och ansv. utg.: LENNARTH ANDERSSON (SM5CRD), Sturegatan 6A/3, Stockholm Ö

FISKE

I samband med Internationella radiovetenskapliga unionens konferens i Stockholm för ett tiotal år sedan hörde jag ett tal av den engelske forskaren, nobelpristagaren Sir Edward Appleton. På ett enkelt sätt hade Appleton i sitt tal lyckats åskådliggöra tankar, som jag själv i mångt ett sammanhang hade tänkt och även — med växlande framgång — försökt förklara för andra. Icke minst i en tid, då radioamatörerna är hårt ansatta av den allmänna trängseln i etern, anser jag Appletons ord vara en tankeställare av stor vikt. Fritt sammandraget återges de här:

Vårt tekniska framåtskridande bygger på forskning. Gruppforskning i väl utrustade laboratorier har fått stor betydelse och naturligtvis kan denna form för forskning medföra fördelar jämfört med den forskning, som bedrivs av ensamt arbetande forskare med blygsamma hjälpmedel. Men — det finns nämligen i detta sammanhang ett men: Forskning kan jämföras med fiske. Forskningsgrupperna i de förnämliga laboratorierna motsvaras av välutrustade fiskebåtar med skicklig besättning. Den ensamt arbetande forskaren är fiskaren i roddbåten. Hans utrustning är enkel — ofta hemmagjord. Man må förvänta, att det välutrustade, samtränade fiskarlaget har större chans att få mycket fisk, än vad den ensamma fiskaren har. Men det är ingalunda säkert, att laget fångar den mest sällsynta fisken. Det finns en chans, att just den fisken fastnar på den ensamme fiskarens krok. En absolut förutsättning är det dock, att han fiskar! Låt oss även besinna, att det ingalunda är självklart, att just den mest sällsynta fisken ändå hade fångats, om inte vår ensamme fiskare hade fångat den. Kanske var det inte en ren slump, att just han fångade den. Hans hemmagjorda redskap var kanske annorlunda.

Så långt Appleton. Själv ser jag i varje experimenterande radioamatör en fiskare i roddbåt. Oftast har han mycket begränsade medel till sitt förfogande, när han bygger sin utrustning. Detta tvingar honom ofta att gå ovanliga vägar, vilket återigen kan föra med

sig tillkomsten av helt nya fångstmetoder och — redskap.

Man kan fråga sig, om det är någon idé, att han fiskar. Ja, naturligtvis tycker han, det är roligt, men är det ur nationell synpunkt någon idé? Finns det inom vår del av radioområdet överhuvudtaget några sällsynta fiskar kvar? Ja, många har fångats under årens lopp, men jag tror, det finns många kvar. Tänk på transistor. Hur många år tog det inte, innan den fiskades upp ur vår gamla bekanting kristallmottagaren? Kanske finns det rent av fiskar kvar, som ställer de hitintills kända helt i skugga.

Det förefaller mig, att det icke minst mot bakgrund av denna möjlighet måste vara ett väsentligt nationellt intresse, att det fiskas så mycket som möjligt i vårt land. Att vi förutom lagen i de välutrustade fiskebåtarna har många, många fiskare i roddbåtar. Och att dessa har vatten att fiska i.

Jag medger naturligtvis, att det icke är säkert, att någon radioamatör kommer att göra betydande upptäckter eller uppfinningar, men chansen finns — och chansen ökar med antalet amatörer och med dessas möjlighet att utnyttja etern. Och skulle upptäckterna eller uppfinningarna till äventyrs utebliva, så kvarstår dock enligt min åsikt, att en kår av kuniga, ofta självskolade radiotekniker alltid måste vara en betydande tillgång för ett land, som i stor utsträckning bygger sin framtid på tekniken. Ty inom tekniken kommer elektroniken helt säkert att spela en ständigt större roll.

Jag skulle därtill vilja lägga, att jag knappast kan tänka mig en mera värdefull kompletterande utbildning för en blivande tekniker, ingenjör eller forskare än de tidiga ungdomsårens verksamhet som radioamatör. Den helt unga amatören tvingas i särskilt hög grad att uppnå resultat inom en snäv ekonomisk ram. Såsom jag redan påpekat kan detta öka möjligheten för nyskapande. Men det för också med sig en sund och — speciellt för ett relativt litet land — mycket värdefull arbetsat-

tityd längre fram i livet. Han, som i unga år tränade sig som radioamatör, kan som regel med viss utrustning nå väsentligt längre än andra. Han har lärt sig, att det alltid finns mera än en väg till Rom. Vet, att den väg, han ser sig ha möjlighet att gå, kanske blir något längre, men att den i gengäld kan bjuda på värdefulla överraskningar, som skulle gått förlorade, om han hastat fram samma väg som flertalet.

Arne Schleimann-Jensen
SM5ZO

50 MHz

Som resultat av de förhandlingar SSA:s styrelse fört med Telestyrelsen rörande amatörernas medverkan under det geofysiska året, meddelas följande från Telestyrelsen:

1. Under tiden 1/6 1957 till den 31/12 1958 uppläses frekvensbandet 50,0—50,5 MHz till försök med amatörradiosändning i och för studium av vågutbredningsförhållanden på långa avstånd. Vågtyperna A1, A2 och A3 samt maximalt 150 W inmatad anod-effekt får därvid användas.
2. Tillstånd till trafik på det nu tillfälligt upplästa 50 MHz-bandet skall sökas i varje enskilt fall. Ansökan ställs till Telestyrelsen, men insändes till SSA, som påtecknar yttrande.
3. Tillstånden kommer att gälla med förbehåll att de när som helst kan indragas om störningar skulle förorsakas annan trafik (inklusive utländska stationer).
4. I övrigt kommer Televerkets Författningssamling (TFS) Serie B:53 att gälla i tillämpliga delar även för detta frekvensband.

Punkt 4 bör särskilt observeras, och måste t. v. tolkas så att varken innehavare av B-licens eller våra C-amatörer kan erhålla tillstånd för trafik på 50 MHz.

Ett underförstått önskemål, som berör alla som tänker köra i gång på 6 meter, är att iakttagelser och QSO bör loggas så utförligt och noggrant att det senare blir möjligt att göra en sammanställning och rapport över de erfarenheter som vi hoppas kommer att vinnas. Ev. införes i ett kommande nummer av QTC förslag till rapportformulär.

Styrelsen veterligt är det hittills endast amatörer i USA, Japan, Syd-Amerika och nu Sverige som fått tillstånd till trafik på 50 MHz. Lycka till!

ANY

PS. På vissa villkor (se kommande nr av QTC) har Telestyrelsen även medgivit att vetenskapliga data (IGY Scientific Data) får transiteras via amatörstationer.

D. S.

NÅGOT OM SSA/SARC

Under 1956 och sporadiskt även i år har troligen ett relativt stort antal aktiva SM-hams och -lyssnare tillställts ett eller annat QSL-kort via SARC, Swedish Amateur Radio Club — en med SSA tillfälligt konkurrerande klubb med säte i Höör. I samband med dessa sändningar eller helt separat har de drivande personerna bakom SARC gjort storstilad propaganda för sin avsikt att helt kostadsfritt befordra inkommande QSL till alla SM-hams och -lyssnare — antingen de varit medlemmar i SARC eller icke. För en avgift om 10:—/år skulle SARC även ombesörja distributionen av alla utgående kort och månatligen utsända ett särskilt medlemsblad.

SARC startade sin verksamhet med att tillställa ett stort antal QSL-byråer över hela världen sin »programförklaring» och började samtidigt utrusta sina lyssnarmedlemmar med en beteckning, som endast med svårighet kunde skiljas från SSA:s traditionella lyssnar-nummer. Den omedelbara följden blev stor förvirring på många håll — särskilt då SARC lyckades få sin adress införd i Radio Amateur Callbook. SSA:s styrelse fick härpå taga ställning till ett erbjudande från SARC om reguljärt utbyte av felaktigt ankomna QSL-kort. Detta förslag avslogs givetvis enhälligt av styrelsen även om vi insåg att ett mindre antal kort till SSA-medlemmar härigenom skulle komma att försenas avsevärt — SARC hade dock lovat att vidarebefordra *alla* inkommande QSL.

På initiativ från undertecknad och f. QSL-managern AHK utsändes från SSA en stencilerad rundskrivelse till ett 80-tal QSL-byråer i avsikt att skingra den förvirringens dimma, som vilade över QSL-gången till SM-land. Samtidigt sökte vi här ge en riktig bild av SARC's möjligheter att stå för sina utfästelser någon längre tid: Alla de antaganden, som härvid gjordes, har senare bekräftats i detalj. SSA uppmärksammade i skrivelse även Callbookens redaktion på den del av IARU-stadgan, som uppdrager åt varje lands existerande IARU-organisation att helt ombesörja QSL-distributionen till och från sina medlemmar.

De svar, som ankom på vår rundskrivelse, innehöll undantagslöst försäkringar om lojalitet. Från Callbookens sida meddelades att man omedelbart skulle låta SARC's adress utgå, och man beklagade samtidigt att SSA ej tillfrågats innan den någonsin infördes.

I början av oktober 1956 skrev man från ansvarigt håll inom SARC, som då hade sin maximala medlemsstock om ca 40 medlemmar, att man där avsåg att genomföra en övergång till att i fortsättningen enbart vara en klubb för lyssnare, varvid namnet skulle ändras till Swedish Amateur Radiolistener Club. Medlem-

marnas lyssnarnummer har i samband härmed ändrats så att risken för förväxling med SSA lyssnarnummer numera borde vara helt eliminerad. QSL distribueras enbart till egna medlemmar och SARC för f. n. sin tillvaro helt vid sidan av SSA:s domäner. SSA utbyter som en service mot egna medlemmar helt informellt någon gång en mindre bunt QSL med SARC, varför ingen medlem, varken i SSA eller SARC, praktiskt behöver riskera att några kort t. v. försvinner genom att de sänts till fel byrå. Detta innebär f. ö. inget större avsteg från den gamla principen att vi enbart distribuerar QSL till egna medlemmar.

ANY

Om QSL

Under den tid som gått sedan jag blev QSL-chef i föreningen, har jag funnit, att medlemmarna i allmänhet tycks ha ganska vaga begrepp om QSL-verksamheten. Det kanske därför kan vara på sin plats med en kort redogörelse för densamma.

Korten från svenska amatörer vidareändas från QSL-byrån till adressländerna då kortmängden till ett land är tillräckligt stor för att ekonomiskt motivera ivägsändandet. Detta betyder i praktiken, att kort till de i amatörhänseende »större» länderna — t. ex. D, F, G, HB, I, LA, OH, OK, ON, PA, VE och W — avfärdas ungefär en gång i veckan. Korten till övriga länder skickas alltså inte fullt så ofta beroende på att antalet kort är mindre, men dock alltid minst en gång i kvartalet.

Korten till svenska amatörer tillsorteras en QSL-distributör i varje distrikt och eftersom antalet kort oftast är betydande måste man från Stockholm sända iväg dem en gång i veckan och ibland oftare (möjligen med undantag för SM1 och SM2, dit emellertid korten alltid skickas åtminstone en gång i månaden.) Korten till SM5-landsorten avfärdas från QSL-byrån omkring den 20 i varje månad och Stockholmsamatörernas kort få avhämtas personligen på kansliet. QSL-distributörer i de olika distrikten är f. n. SM1AZK, SM2BCS, SM3AF, SM4NK, SM6ID och SM7QY. SM5-korten går som ovan nämnts direkt ifrån QSL-byrån.

QSL-byrån, som är belägen i föreningens kanslis lokaler, Magnus Ladulåsgatan 4 i Stockholm, hålles f. n. öppen på fredagar kl. 18.30—20.30, men under juni—augusti endast den sista fredagen i månaden samma tid. Välkomna dit!

73

SM5DX

SSA:s QSL-chef

Beträffande svenska sändareamatörers deltagande under det Geofysiska Året.

Som ett deltagande kan tänkas ett flertal olika lösningar, men kan i huvudsak utkristalliseras enligt följande.

1. Sändareamatörer bildar en förbindelsekedja mellan långt avlägsna expeditioner eller forskningsstationer och de i Sverige stationerade forskarna.

2. Sändareamatörer fungerar som norrskensrapportör och på så sätt förmedlar förekomst av norrsken till amatören i Stockholm som i sin tur vidarebefordrar detta till en i Stockholm belägen uppsamlingscentral.

3. Sändareamatören går in för vissa uppgifter, såsom undersökning av mottagningsförhållandena på höga frekvenser (50 MHz) mellan Europa och Amerika och även systematiskt gör anteckningar om mottagningsförhållandena i olika riktningar.

De som är intresserade av att delta spec. i punkterna 1 och 2 torde meddela sitt intresse till SM5KV, Box 40, Sigtuna.

KANSLIET

hålles stängt alla lördagar under tiden 1 juni—31 augusti. Semestertiden beräknas infalla i mitten av juli. Under denna tid kommer dock tömning av SSA:s postlåda att ske regelbundet.

Norrskan och UK

Av SM5MN, K. E. NORD

Nedanstående utgör i starkt koncentrerad form innehållet i en artikel kallad »Aurora and Magnetic Storms» av W2SNY i QST juni 1951. Bildmaterialet, som publiceras med tillstånd av ARRL, tillhör samma artikel. Inför det stundande geofysiska året och experiment-sändningarna från OZ7IGY kan sammandraget måhända utgöra lite lättillgänglig allmänorientering om Aurora Borealis.

Sambandet mellan norrskan och jordmagnetism var känt långt före radions tillkomst. Kort tid efter det att radioförbindelser över långa avstånd upprättats, märkte man att konditionerna försämrades, då norrskan uppträdde. På 1930-talet observerade amatörerna en annan egendomlighet, som nu är föremål för vetenskapligt studium: UK-avböjning mot norrskensdraperier.

Norrskenet är bara en delföreteelse inom ett större fenomen: jordmagnetiska oväder. Onormala strömmar flyter i både jorden och jonosfären vid sådana oväder. Jonosfären störs även på latituder, där norrskan inte kan ses. Norrskenet självt är synligt på högre latituder (över 52°). Både norra och södra hemisfärerna påverkas.

De magnetiska ovädren framkallar ett antal onormala företeelser i jonosfären. På den solbelysta sidan av jorden uppträder s.k. radio fade-outs ungefär en dag före det magnetiska ovädet. Dessa nedgångar i signalstyrkan hos radiosignaler har vanligtvis rätt kort varaktighet: från en halv till två timmar. De står i samband med plötsliga utbrott av ultraviolett strålning från solytan, vilket i sin tur får till följd en jonisering av den del av jordens atmosfär, som vanligtvis absorberar radiovågor.

Under magnetiska väder är absorption av radiovågorna hög särskilt i norrskenszonerna nära de magnetiska polerna. Nu är jonosfären alltid störd i norrskenszonerna, men under magnetiska oväder kan sådana radioförbindelser, som normalt är möjliga, vara helt avbrutna.

Vid jonosfärforskningslaboratorierna görs sonderingar av jonosfären vid frekvenser från 2 till 20 Mc. Istället för ett skarpt eko från vart och ett av jonosfärskiktet får man vid magnetiska oväder mycket breda ekon. Antagligen beror detta på att vissa stråk i jonosfären erhållit en mycket stark jonisering. Naturligtvis är inte jonosfären vid något tillfälle uppdelad i jämna och likformigt joniserade skikt, men under de magnetiska ovädren är ojämnheten i joniseringen påfallande.

Slutligen kan en spridning av UK-sigaler norrifrån äga rum under magnetiska stormar, och som nämndes inledningsvis, kan amatörerna ta åt sig äran av att ha upptäckt detta fenomen. Vi kallar det vanligen för »norrskensavböjning», och det rör sig antagligen om en avböjning och spridning från själva norrskensdraperierna eller åtminstone från det område inom jonosfären, där norrskenet uppträder.

Slutligen kan en spridning av UK-sigaler norrifrån äga rum under magnetiska stormar, och som nämndes inledningsvis, kan amatörerna ta åt sig äran av att ha upptäckt detta fenomen. Vi kallar det vanligen för »norrskensavböjning», och det rör sig antagligen om en avböjning och spridning från själva norrskensdraperierna eller åtminstone från det område inom jonosfären, där norrskenet uppträder.

Korta data om norrskenet

I området kring de magnetiska polerna kan norrskan iakttas varje kväll. Enligt amerikansk statistik över antal uppträdande norrskan årligen vid olika latituder, skulle man få följande värden:

Latitud nord	Antal norrskan årligen
60°	97
58°	73
56°	36,3
54°	9,2
52°	1,3

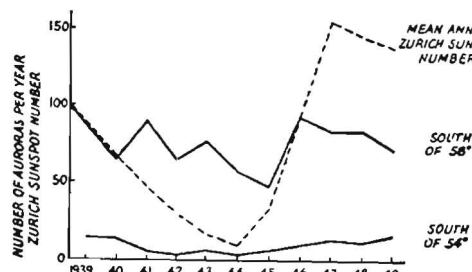

Bild 1 (överst). Variationer i antalet norrskan söder om 58:e och 54:e breddgraderna under åren 1939-49 jämfört med antalet solfläckor (streckade linjen) under samma tid.

Bild 2 (underst). Genomsnittliga förekomsten av norrskan vid olika breddgrader under årets tolv månader (gäller åren 1939-50).

Vi erinrar oss i det sammanhanget, att Häl-singborg och Kristianstad ligger ungefär på 56:e breddgraden, Stockholm ovanför 59°, Sundsvall ovanför 62° och Kiruna strax under 68°.

Norrskenet variation från månad till månad under året framgår av bild 1. Vi observerar markerade maxima i mars och oktober samt minima vid årsskiftet och i juli.

Variationerna över en 10-årsperiod kan studeras på bild 2. Sambandet med solfläcksan-talet är uppenbart om än inte så skarpt markerat.

Norrskenet uppträder på höjder varierande mellan 6 och 110 svenska mil. I Norge har under dr Carl Störmers ledning 30.000 mätningar av norrskenet höjd gjorts, varav man erhölet en genomsnittlig höjd av 100-110 km, dvs. i höjd med jonosfärens E-skikt.

Hur påverkas amatörtrafiken av magnetiska oväder och norrskan?

Vid det här laget är de flesta UK-amatörer på det klara med den s.k. norrskensavböjningen. Men det finns en hel del fenomen av intresse för alla amatörer, när det gäller norrskan.

Som bekant utmärks en norrskensavböjd signal för en mycket snabb fadning. Bild 3 åskådliggör detta bättre än alla beskrivningar. Lägga märke till att vi har först en »grovfadning» på något under 100 ggr per sekund samt överlagrad på denna en »finfadning» på ungefär 2000 ggr per sekund.

Man vet egentligen inte vad det är hos norrskenet som åstadkommer denna oerhört snabba fadning. En trovärdig förklaring är teorin att de partiklar som ger upphov till norrskenet också åstadkommer en mycket oregelbunden jonisering av E-skiktet. Man kan sålunda tänka sig »cylindrar» av stark jonisering kring de magnetiska kraftlinjerna. Därigenom skulle man få »himlaantennar», som hjälper till att sprida signalerna i alla eller kanske endast vissa riktningar. Radiovågorna skulle — om vi fullföljer tankegången — reflekteras mellan olika cylindrar, som dessutom själva befinner sig i rörelse, och signalen skulle genom fas-

förskjutningar få ovan nämnda karaktär. Man kan också tänka sig, att fadningen kan uppstå till följd av att nybildning och upplösning av joniserade stråk sker mycket snabbt. Det kan även vara fråga om en Dopplereffekt förorsakad av att starkt joniserade »cylindrar» snabbt växlar i längd. Slutligen kan man tänka sig en kombination av nu nämnda teorier eller också kan orsaken vara en helt annan, som vi för närvarande inte känner till!

Under magnetiska stormar kan mycket snabb fadning förekomma på 40 och 80 mb liksom även genomgående dåliga konds på alla band. I USA brukar man lyssna på WWV:s 2,5 och 5 Mc sigs efter solnedgången. Snabbfadar dess signaler, är det ett säkert tecken på att ett magnetiskt oväder är på väg.

I vissa fall kan konditionerna på de lägre frekvensbanden förbättras något under magnetiska störningar. Under det att absorptionen i polarområdena är så stark, att inga signaler går fram, kan sänkningen av genomträngningsfrekvensen på latituder närmare ekvatorn ge bättre dx-konditioner. I området kring ekvatorn medför magnetiska oväder en höjning av genomträngningsfrekvensen, som får till följd, att 10 och 6 mb kan öppnas för jonosfäravböjning. Sammanfattningsvis kan emellertid sägas, att om signalerna har att passera genom eller i nära anslutning till norrskenszonen blir de alltid förändrade till det sämre.

Förvarningar för norrskan

I USA lyssnar UK-amatörerna som sagt till WWV. Men inte bara på karaktären av dessa sigs utan också på de förutsägelser som denna station ger 10 min. före och 20 min. efter varje hel timme. Sänder stationen upprepade W, innebär det varning för norrskan samma kväll. Bokstaven U innebär, att norrskan möjligen kan uppträda, och bokstaven N att det är risk för oförutsedda, kraftiga norrskan. Dessutom sänder W1AW förvarningar varje kväll.

Här i SM får vi väl klara oss med att lyssna över 80 mb, när vi kommit hem från arbetet. Låter signalerna »darriga», är det dags att vända 144 Mc-beamen norrut och lyssna efter OZ7IGY. Klara kvällen är det heller inte så dumt att ta en titt på norrhimlen direkt!

Bild 3. De norrskensavböjda 50 MC-signalerna från W1HDQ registrerades hos W2ZGP. I oscillogrammets nedre kant syns tidstrecken (120 per sekund). Bilden visar alltså variationerna i bärvågens styrka under 1/10 sekund. Verklig snabbfadning! Ytterligare anmärkningar, se texten.

IGY-sändare för 50 MHz

Av SM3WB, Sven Granberg, Valbogatan 35, Gävle.

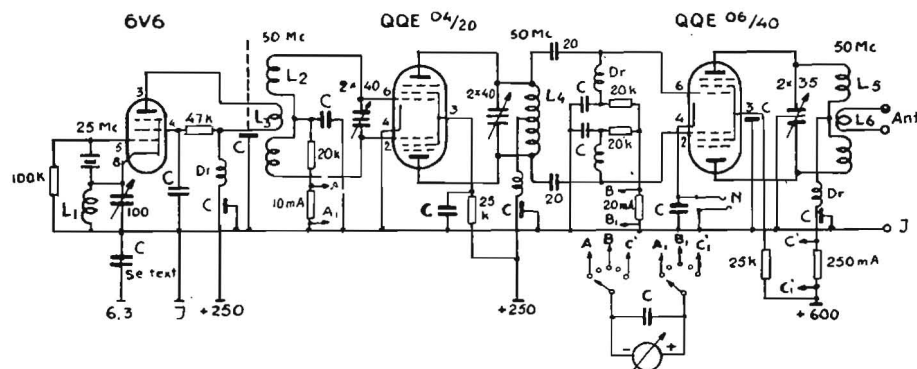

Fig. 1. Sändarens schema.

$L_1 = 3\frac{1}{2}$ varv 0,5 mm EE, 22 mm Ø (ur BC 625).

$L_2 = 12$ varv 1,5 mm EE, 20 mm Ø, längd 55 mm. 15 mm avstånd mellan spolhalvorna. $L_3 = 3$ varv 1 mm PV-isolerad tråd, 20 mm Ø. $L_4 = 15$ varv 1,5 mm EE, ev. försilvrad, 12 mm Ø, längd 50 mm (ur BC 625).

$L_5 = 12$ varv 3 mm försilvrad tråd, 25 mm Ø, längd 50 mm. 15 mm mellan spolhalvorna. $L_6 = 3$ varv 1,5 mm EE, 23 mm Ø.

$Dr = c:a 10 \mu H$ eller 40 varv 0,4 mm EE på 5 mm Ø (50 k 2 W skikt motstånd) eller ur BC 625.

$C = min. 5000$ pF glimmer eller keramiska kondensatorer.

I avvaktan på Telestyrelsens beslut, om vi skall få ett band invid 50 Mc/s som present under det geofysiska året, gjordes en snabb inventering av material som skulle kunna komma till användning i en 50 Mc/s-sändare. Inventeringen visade att saken skulle kunna ordnas utan tillsats av allt för mycket friskt kapital. Plats för den kunde beredas i bordsracen om det sedan 7 år tillbaka vilande 813-bygget för KV-bandet finge anstå ytterligare 18 månader. Resultatet blev nedanstående, vilket härmed som följd av ett brevkort från MN, delgives QTC's värderade läsekrets. Jag vill emellertid framhålla, att bygget inte innehåller några märkvärdigheter, finesser eller nyheter som voro okända exempelvis 1955, om man nu undantar, att en lika användbar 832 ersatts med ett QQE 04/20. Hm. Beskrivningen skall ej heller göras allt för detaljerad, då det påtalats, att QTC's utrymme ibland upptages av saker som saknar allmänt intresse.

Delarna äro i stor utsträckning tagna ur en sönderplockad BC 625, och det ligger givetvis nära till hands, att använda dennas chassi vars uppbyggnad det inte är något fel på. Betänkligheterna mot 625:an hänför sig mest mot användandet av en tätbladig butterflykondensator i PA-kretsen. Jag råkade emellertid ha ett

gammalt chassi till en sändare TU 70 A, 360 $\times$ 110 $\times$ 80 mm, varigenom uppbyggnaden kom att få den form fig. 2 visar. Sändaren tänkes sedd bakifrån med genomskuret chassi.

Granskar vi schemat på fig. 1 så finner vi att oscillatoren består av en 25 Mc/s kristall och en 6V6 i pålitlig koppling. Spolen L_1 är liksom HF-drosseln tagen ur 625-an. Användbara lindningsvärden framgår av spoltabellen. Avkopplingskondensatorerna måste vara keramiska eller glimmerisolerade och i stor utsträckning har använts de gula 6800 pF-kondensatorerna ur 625-an. Där så angives på schemat har använts 5000 pF genomföringskondensatorer som äro mycket trevliga och användbara i UKV-byggen.

Beträffande skärmväggarna som delar chassiet i tre delar, så har dessa tillkommit ej bara av vidskepelse utan fast mer därför att de funnos där förut. Jag har alltså ej provat att plocka bort dem, och jag tror att det är en bra norm vid UKV, att hellre ta till en skärm eller en avkoppling för mycket än ingen alls.

Drivröret sitter en bit nedsänkt i chassiet och dess anodkrets har placerats på ett par keramikpinnar. Kopplingsgraden mellan oscillatoren och drivröret varieras genom att föra in anodspolen mer eller mindre mellan gallerkretsens spolhalvor.

Rörhållaren för PA-röret är tagen ur 625-an med kondensatorer, drosslar, motstånd, vinklar och allt. För säkerhets skull placeras en skärm så att galler- och anodkretsarna ej skall kunna »se varandra». Skärmen kom kanske en aning för långt fram, men rörhållarens distansstycken gjorde att det blev som det blev.

Glödtrådarna avkopplas med en kondensator intill varje rörhållare.

PA-tankkretsen består av en »riktig» sändarkondensator på 2×35 pF och en spole lindad av 3 mm försilvrad koppartråd. Linken, som gjorts rörlig, har 3 varv och skall enligt skrifterna passa för 300 ohms feeder.

För att ha någon hum om vad som händer, bör man förse sändaren med ett eller par instrument. Drivrörets gallerström är viktig för där ser man hur oscillatoren svänger. PA-stegets galler- och anodströmmar bör man också hålla ögonen på. Då jag bara förfogade över ett st 1 mA instrument, gjordes shuntar för resp. 10, 20 och 250 mA. Har man en omkopplare med tillräckligt avstånd mellan kontaktarna kan man givetvis införa ytterligare mätpunkter.

Nycklingen sker i PA-stegets katod. Erforderliga anodspänningar är 250 volt för de två första rören och 600—750 volt för PA-röret.

Vid injusteringen har man god nytta av en grid-dipmeter. Då kretskapacitanserna äro rätt små kan det vara rätt svårt att med ens komma till de önskade frekvenserna. Erforderliga efterjusteringar sker genom att klämma ihop eller sära på spolvarven. Dubblarnas gallerström bör hålla sig till c:a 4 mA och slutrörets 8—12 mA för bästa effekt. Under injusteringen rekommenderas att köra med reducerade spänningar.

Sen är det bara att önska lycka till och hoppas, att vi får igång några dussin stationer på 50 Mc/s här i SM under IGY. Säkert blir vi eftersökta, och detta blir med säkerhet ett tillfälle som det är tveksamt om vi kommer att få uppleva igen.

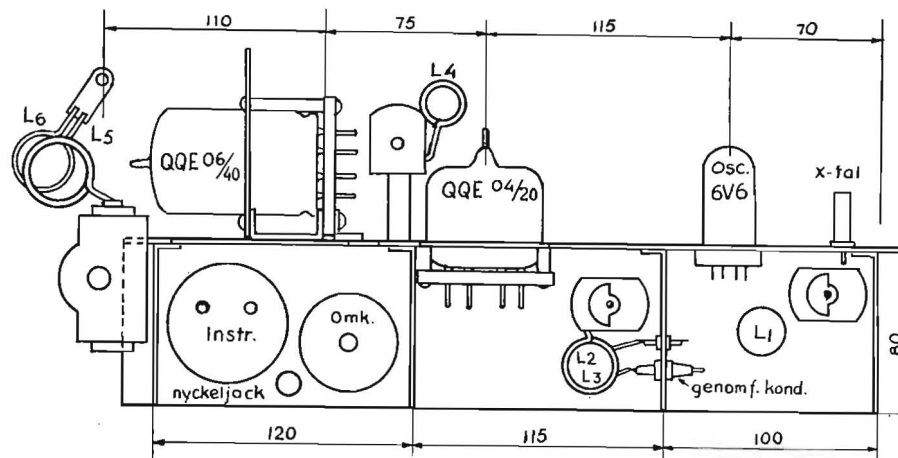

Fig. 2. Chassiets utrymmesdisposition.

Konverter för 50 MHz.

Inför planeringen av rx för 50 Mc kan det vara lämpligt att först klara av ett par allmänna frågetecken.

- 1) Vilken del av bandet bör täckas?
- 2) Kristallstyrt eller självsvängande?
- 3) Lämpliga rör?
- 4) Lämplig första MF?

Ett resonemangsvis lösnings för dessa frågor ger en någorlunda klar bild av hur vår hastigt hopkomna 50 Mc konverter kommer att se ut.

1) Vi i SM disponerar 50,0—50,5 Mc. Portugiserna, som vi kan köra Es-qso med, har 50,0—52,0 Mc. Dx utanför Region I, som vi kan tänkas få via F₂-avböjning, har som regel 50,0—54,0 Mc. Man har på sina håll strävat efter att göra 50,0—50,2 till ett fridlyst »dx-band» för endast cw, och vid dx-öppningar bör vi koncentrera oss på dessa första 200 kc. Lämplig kompromiss för vårt konverterbygge: 50,0—50,5 Mc.

2) Xtalstyrd första oscillator är naturligtvis bäst. Om man emellertid inte vill kosta på mer än ett rör för kombinationen mixer-osc, t. ex. en 6J6, kan det bli knepigt att få upp tillräckligt hög osc-frekvens utan att tillgripa specialkristall. 5:e övertonsosc måste användas t. ex. $5 \times 7200 = 36$ Mc, som ger 14 Mc som första MF. Eller 5×8 Mc = 40 Mc = 10 Mc MF. Vill man kosta på ett rör extra i konvertern, får man i gengäld större möjlighet att välja MF, genom att kristallen kan tas upp 6 eller 9 ggr.

50 Mc är emellertid inte högre frekvens, än att en självsvängande HF-osc går bra. Den saken kunde vi konstatera, förra gången vi hade temporärt tillstånd till bandet. Som omväxling till alla de xtalstyrda 50 Mc konverterar, vi sett

i amerikanska tidningar under de 10 senaste åren, visas här en självsvängande d:o med en Teslaosc. Min erfarenhet av Teslan är den, att just på högre frekvenser visar den sin klass gentemot andra osc. En Clapp i den här konvertern har markerat bärvågsbrum från katodglödtrådar.

3) 6AK5 duger fint som HF-rör och även 6AG5, 6AU6, 6BA6 och liknande pentoder. Men ordentlig skärmning, som skiljer styrkaller- och anodkretsarna från varandra är obligatorisk. Och skärmplåten ska gå tvärs över rörhållaren. Sätt en jordskrub tvärs genom skärmgallerplåten nedtill vid chassiet, så att jordning kan ske till denna skrub från båda sidorna av skärmplåten, som i sin tur ska vara väl fastdragen vid chassiet med flera skruvar.

Triodblandning bör eftersträvas, och en 6J6 är nog enklaste och billigaste lösningen mixer-osc.

En parentes: vissa amerikanska amatör-mottagare inkluderar 50 Mc-bandet. De har som regel förkretsarna peakade vid 52—53 Mc. Trimmade nyligen om en SX-71, som av någon anledning visade bästa känslighet vid 54—55 Mc, till 6:e övertonen av min x-tal för 6 mb (50,04 Mc) med resultatet att mottagning av nämnda signal förbättrades drygt två S-enheter.

4) Förra gången vi körde 50 Mc, prövade undertecknad både xtalkonverter och självsvängande dito. Den förra hade MF 7—8 Mc och den senare 1600 kc. Båda utföll till belåtenhet, som det brukar heta. Tumregeln för val av första MF vid konverterar är annars MF/signalfrekvens = 1/10.

—MN.

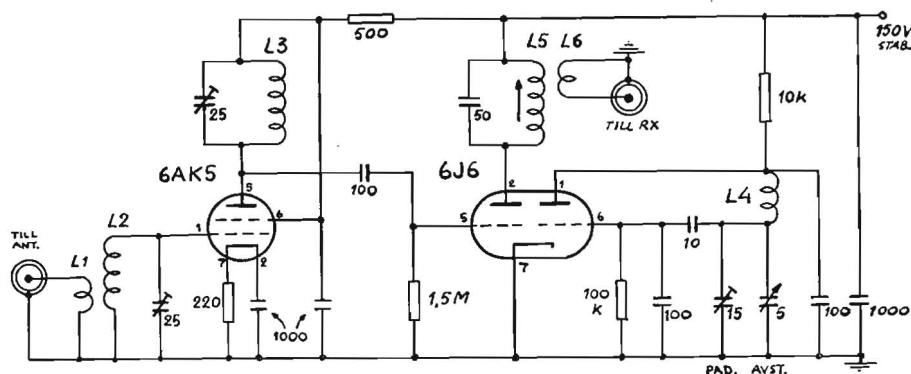

Bild 1. 50 MHz-konvertern med Teslaosc.

- L1=3 varv push-back-tråd över L2. L5=25 varv 0,2 mm Cu 12 mm Ø.
 L2=6 varv 1 mm Cu 12 mm Ø. L6=5 varv dito över L5.
 L3=dito. Papper emellan för isolation.
 L4=10 varv 1,5 mm Cu 12 mm Ø.

Antenn för 50 MHz.

När vi nu åter börjar planera en antenn för 50 Mc, så är det i högsta grad kärt besvär. Den här gången är jag emellertid rädd för att huvudfrågan mindre gäller vilken förstärkning jag vill ha än vilket utrymme för ytterligare en beam som kan finnas disponibelt. Man vill ha sin long-wire, och nu under solfläcksmaket önskar man inte gärna avstå från en 28 Mc-beam. 144 Mc-beamen är tabu och får inte rivas ner, den där 420 Mc-beamen skulle upp någonstans, och grannarna i hyreshuset vill ha plats för sina FM- och TV-beamar; det börjar med andra ord bli rätt tåligt på taket, särskilt för oss i städer och samhällen.

Den, som har plats för det, bör naturligtvis sätta upp en 3- eller 4-elements beam för 50 Mc. Alla data på sådana beamar har väl funnits i de 10 senaste årgångarna av The Radio Amateur's Handbook, så jag tycker inte vi behöver ta upp spaltutrymme i QTC med den saken.

De av oss, som har ont om tid, antenntutrymme och annat men i alla fall skulle vilja sätta upp en 50 Mc-beam under IGY, kanske har intresse för en annan amerikansk beamkonstruktion. Det är 2-elementare med följande egenskaper på plussidan: litet utrymme, inget laborerande med elementlängder och spacing, ingen särskild matchning till matarledningen. På minussidan: förstärkningen är naturligtvis inte jämförbar med flerelements yagi-beamar. Men, där bör observeras, att en illa matchad 3- eller 4-element Yagi förmodligen inte ger mer förstärkning än den här 2-elementaren, som kan skruvas ihop och sättas upp utan vidare. De ungefärliga värden på förstärkningen hos de beamar, som här kan ha intresse, är

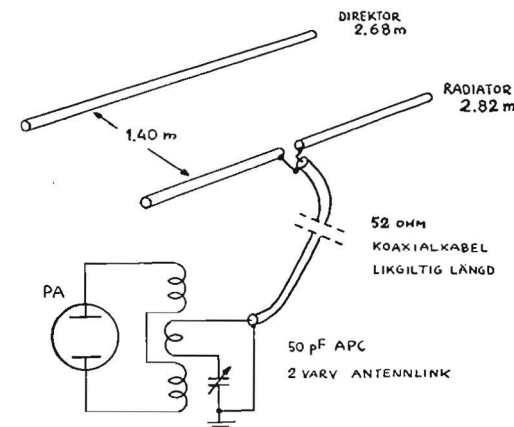
2 element	= 3,4 db
3 »	= 5,0 »
4 »	= 7,5 »
4 över 4	= 11,5 »

Värdena gäller toptrimmade beamar med minimum stående våg i matarledningen. Tillbaka till 2-elementaren. Dess konstruktion

grundar sig på följande iakttagelse: en halv-vågsantenn har som bekant 72 ohms impedans på mitten. Läger man till ett parasitelement (i detta fall en direktor) med en spacing av 1/4 våglängd, trycker man därigenom ner mittpunktsimpedansen hos det drivna elementet till 50—52 ohm och får då en nästan perfekt anslutningspunkt för en koaxialkabel av typ RG8U eller RG58.

Ett par ord till, innan vi stänger avdelningen för 6 M-beamar: vi har kört 144 Mc så länge nu, att vi snart glömt bort, att man kan köra UK på annat sätt än genom troposfärböjning, där hög effekt och antenner med hög förstärkning alltid ger god utdelning. På 50 Mc ska vi köra med avböjning mot Es- och F₂-skikten, där det är viktigare att vara i gång i rätta ögonblicket än att ha hög effekt. UK-öppningar mot dessa skikt har i allmänhet en varaktighet av endast någon eller några timmar och är omöjliga att förutsäga. Signalstyrkorna är enorma med kraftig qsb. Alla, som var med på 5 mb dagar, erinrar sig tjusningen i denna dx-sport.

—MN

Contents of QTC 6:

1. Aurora and VHF (based on »Aurora and Magnetic Storms» by W2SNY, QST June, 1951).
2. A Transmitter for 50 MHz.
3. A 6J6—6J6 Converter for 50 MHz.
4. A Two Element Beam Antenna for 50 MHz.
5. Hidden Transmitter Hunts — Antennas and DF problems.

Elementen av mässings- eller duralrör, 10—15 mm Ø (ej kritiskt). Längden på elementen beräknade för »SM-delen» av bandet. Radiatorn består av två rör, vardera på 1,40 m och med en »öppning» på 2 cm för anslutning av koaxialkabeln. De båda radiatorrören monteras på stand-off isolatorer.

Inbjudan till SM i rävjakt

På uppdrag av SSA har Fårösunds Amatörradioklubb härmed nöjet att inbjuda till SM i rävjakt den 24–25 aug. 1957.

Tävlingen, som äger rum i fårösunds-trakten, omfattar en natt- och en dag-etapp, vilka båda gå till fots. Tävligen är öppen för all svenska medborgare.

Frekvens: 3,5–3,6 MHz.

Karta, i skala 1:50000, erhåller de tävlande vid starten.

Bedömning av resultat samt priser blir efter gängse regler för räv-SM.

Anmälningsavgift, 5 kr, insändes samtidigt med anmälan.

Förläggning kan ordnas allt efter önskemål i rum (enkel eller dubbel) till ett pris av kr. 5:50 resp. 4:50 per bädd och dygn eller i medhavda tält för vilka kommer att ordnas med en enskild tältplats för kr. 0:50 per dygn och tält.

Deltagarna kommer att kunna serveras lunch och middag den 24 samt frukost och middag den 25. Priset (exkl. servisavg.) blir frukost 3 kr, lunch 5 kr samt middag 6 kr.

Bussresor till förläggnings- och tävlingsplatsen till lägsta pris.

Anmälan med anmälningsavgift skall vara SM1AZK K-G Weinebrandt, Stucksvägen, Fårösund tillhanda senast den 10 aug. 1957.

Anmälan skall innehålla uppgift på deltagarens namn och ev. signal, adress, klubb, tävlingsklass, hur förläggning önskas ordnad samt vilka måltider som önskas. Skriv gärna ett brev ang. önskemålen för mat och logi!

Mat och logi, liksom bussresor, ordnas även för supporters därest önskemålen inkommit vid samma tid som gäller för tävlingsdeltagare.

Program för tävlingen kommer att tillställas tävlingsdeltagarna c:a en vecka före tävlingsdagen.

Samlas mangrant till räv-SM!

Stig Bengtsson Bo Gottberg
SM1BJY

Gösta Klint K-G. Weinebrandt
SM1JA SM1AZK
Kommitterade

Rävjakslandskamp Sverige—Norge

Oslogruppen av NRRL inbjuder till årets landskamp. Den går av stapeln söndagen den 21 juli 1957 i trakten av Moss 6 mil söder om Oslo, bara 6 mil från Svinesund. Egentligen har vi ännu närmare till valplatsen, eftersom man ska åka till Svindal 15 km öster om Moss och där (med hjälp av uppsatta NRRL-vägvisare) leta sig fram till gården Eng, där Oslogruppen har sin trevliga stuga med en del sängplatser, campingplats, kök, fiskevatten och badplats.

Den stiliga vandringspokalen, skänkt av Trondheimsgruppen, måste även i fortsättningen stanna på rätt (=vår) sida om Kölen! DU kan hjälpa till med den saken! Anmäl dig senast den 1 juli till LA4XC, Formannen i Oslogruppen av NRRL, Box 898, Oslo, och meddela om du campar eller om du vill vara med och dela på sängplatserna själv medförande sovsäck eller sänglinne). Ange även i din anmälan om du tänker stanna några dagar före och efter landskampen vilket du gärna får göra.

Alla får vara med och tävla. I landslaget, d.v.s. de tre bästa från varje land, räknas dock endast SSA- resp. NRRL-medlemmar.

Svensk-dansk-norsk-tysk m. m. rävjakt

har OZ2NU lovat att det ska bli på EDR:s stora jubileumssommarläger strax söder om Aalborg — på 80 m för de många utländska gästernas skull. Till lägret, som pågår söndag 28/7—lördag 3/8, kommer man med bil på en timme från Fredrikshavn (varifrån även vid några tillfällen speciella EDR-bussar kommer att köra lägerdeltagare), och till Fredrikshavn kommer man lätt med båt från Göteborg (båtplats för bilen måste omgående beställas per telefon 031/177040). Tåg Fredrikshavn—Skörping går också bra.

Förutom rävjakter blir det sightseeing och förluster av alla på ett radioamatörläger tänkbara slag. Deltagandet kostar 10:— dkr/dag inkl. full förplägnad. Det går bra att ligga i eget tält.

Hur vore det att lägga semestern så, att du efter ett ärorikt deltagande i Norge-landskampen planterade de svenska rävjaktfärgerna även på den europeiska kontinentens fastland? När du har beslutat dig för det, kan du anmäla dig såsom framgår av OZ nr 5, och har du inte tillgång till OZ så går det bra att anmäla sig senast den 1 juli till OZ2NU, Box 335, Aalborg.

Mot närstridsförsvårande antenner

Jag kommer att i detta och kommande nummer av QTC ta upp den av —ARX i nr 5 kastade handsken. Här nedan kommer jag att redovisa vissa mätningar och erfarenheter, gjorda för 4–5 år sedan och redan då publicerade i såväl QTC som Populär Radio men fortfarande ägande full giltighet. De behövs som underlag för full förståelse av vad som kommer i nästa nummer, där jag ska göra vad jag kan för att bit för bit smula sönder —ARX:s argumentering. I all vänlighet, förstås.

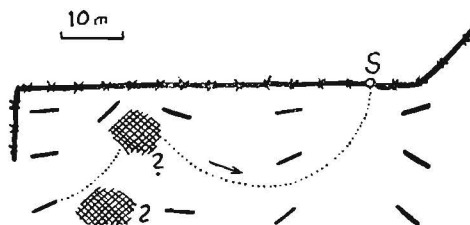
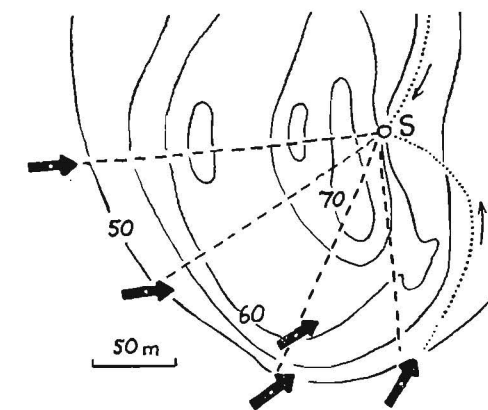
Vi antar att rävjägaren har kommit så långt, att räven är grovlokaliserad på ungefär 200 m när. När han då börjar sända, ska man ju inte stå stilla och ta noggranna pejlingar, utan man ska springa i den riktning saxen pekar. Denna riktning kan p.g.a. terrängen och/eller antennen göra tvära vridningar, och det gäller då för rävjägaren att följa med i varenda liten krökning. Tio meters ouppmärksam förflyttning kan betyda att man springer förbi räven, och då hinner man säkert avlägsna sig en bra bit, innan man blir misstänksam och gör en sidobestämning igen.

Ett typiskt exempel på vad terrängen kan ställa till med visas i den översta figuren. Sändaren (S) var här utrustad med en 5 m lång vertikalantenn. En i figurens nedre högra hörn startande rävjägare fick en bäring, som med drygt 500 streck avvek från den rätta (bäringarna markeras med grova pilar, de rätta riktningarna till sändaren med streckade linjer. De heldragna linjerna med siffror på är förstas kartans nivålinjer.). När rävjägaren förflyttade sig framåt i bäringens riktning, kom han att följa den prickade linjen. En norrifrån kommande rävjägare följde på samma sätt den andra, inte fullt så krokiga prickade linjen. — En van rävjägare blir inte förvånad för en sådan sak. Han vet, att kullar och berg vill dra bäringarna »åt tangentens riktning», vilket ännu tydligare framgår av den övre figurens övriga grova pilar, vilka markerar bäringar, tagna från andra punkter. Han tar rent automatiskt hänsyn till terrängformationerna — *det kan han göra, eftersom han ser dem* — och kan kanske på så sätt skaffa sig ett försteg framför den mindre rutinerade. (En parentes: stora slätter, helst sankar dyliga, är bra pejlsatser. Om terrängen är kuperad, bör man pejla från kullarnas toppar, vilket visserligen inte är idealiskt men dock betydligt bättre än att stå på sluttningarna, något som är rent förkastligt då det gäller fjärrpejlingar, som ju måste vara noggranna.)

Hur fältbilden kan se ut runt en lång horisontell antenn visas i den nedre figuren. Antennen utgjordes här av ett taggtrådsstängsel, men taggarna har ingen betydelse i sammanhanget, även om de är utritade på figuren. De korta strecken visar i olika punkter erhållna

bäringar. Dessutom förekommer skuggade områden, där ingen som helst styrkeskillnad kunde höras, hur saxon än vreds runt. Har man kommit in i ett sådant område, får man springa omkring på måfå, innan man ånyo får kontakt med spåret fram till räven. *Om spåret alls leder fram till räven!* Här ska jag dra det avskräckande exempel, som kom åtskilliga stockholmare att ompröva sin inställning till tesen »det är kul att jaga räv», något som de tidigare själva med en mun förkunnat.

Det hände 1953 en mörk kväll, och det är tidigare skildrat i nr 11/53. Räven hade en 100 m lång horisontell antenn. Han låg så nära startplatsen, att de 19 deltagarna mycket snabbt befann sig inom ett stenigt och buskigt område av storleken 100×100 m. Men att sedan hitta den mycket väl dolda räven inom detta område, det blev något som rävsaxen inte kunde hjälpa en med utan endast turen och ev. kurragömmakunskap. Det ska jag strax bevisa med kalla siffror. Först bör dock omtalas, att pejlingarna och signalstyrkan ideligen förde rävjägarna till en punkt 30–40 m från räven, ungefär under den osynliga antennen, samt till en punkt 10–14 m på rävens andra sida, alltså utan samband med antenntråden. Fast det där visste man ju inte förrän efteråt, då fallet utreddes!

En *pejlbar* räv hittas av de flesta jägarna under de minuter han sänder och under de två nästa minuterna, speciellt på natten och om han är väl gömd. Räven nr två på den aktuella jakten hittades av 92 % under de nämnda 4 minuterna och av endast 8 % under de övriga 6 minuterna. Sannolikhetslagarna — som måste gälla för ren kurragömmalek — säger att 40 % skulle hitta räven under de 4 minuterna och 60 % under de 6 minuterna. Fördelningen 92—8 tyder på att slumpen betytt mycket litet vid den *pejlbara* rävens tagande.

Räven med den långa antennen hittades av 42 % under sändningspasset och de därpå följande två minuterna, medan 58 % fann honom under »periodens» övriga 6 minuter. 42—58 är ju nästan precis detsamma som den fördelning 40—60 som skulle ha blivit resultatet om slumpen fått härja fritt. Det är tydligt att *det var fullkomligt likgiltigt om räven sände eller ej*; alla de tävlande sprang omkring i ett begränsat område, men ingen tror väl att det var den skickligaste som först snavade över räven?

På SM, poängjakter och andra »allvarliga» tillställningar, där *skickligheten* ska premieras, får inte närstridsförsvärande antenner användas. På skämtjakter har de ett berättigande, om de tävlande trivs med dem. Några flersiffror från den nyssnämnda skräckjakten kan bättre än jägarnas knorr visa hur det förhåller sig med den saken: Redan vid andra passets början var 8 man inom 100 m från den plats, där räven sedermera hittades, och inom 20—25 minuter torde alla de 19 tävlande ha befunnit sig där i närheten. Normalt skulle förste man ha tagit räven på 10 minuter och minst ett halvt dussin på en halvtimme. Nu tog det 36 minuter för den snabbaste, 45—60 minuter för 8 man, en och en kvarts timme för 2 man, medan 1 man höll på i nära två timmar. 2 man gav upp efter 1½ timme och hann ta den »riktiga» räven i stället, medan 5 man irrade så länge runt den »omöjliga» att de blev helt utan byte. Tror någon att det är kul att under *tio* sändningspass irra inom 100 m från räven utan att ha någon nytta av saken och sitt kunnande?

Forts. i nästa nr.

—IQ

Tryckta kretsar för rävsax

har SM6ARV, Veine Andersson, Aprilgatan 46 Göteborg N, framställt i samarbete med SM6BCP. Göteborgarna vet ju redan om saken, men till andras vägledning kungöres det härmed.

Rapport från Fårösund

Rävsåsongen har inletts i Fårösund. Alla saxar finslipas till det stora slaget i augusti (SM). Det skulle vara trevligt om någon eller några rävjägare från fastlandet som gästar Gotland i sommar ville göra sig hörda på min tfn Fårösund 360, så ska vi nog kunna ordna en liten jakt (även utom programmet).

För närvarande finns det 5 saxar i Fårösund som är gångbara, men det lär även finnas sådana i papperspåsar som aldrig tycks bli färdiga.

Jag hoppas att aktiviteten i Visby ökar så att Gotland kan bli väl representerat med goda jägare vid SM.

Klubben med SM1JA vid lödkolven har under vintern tillverkat en räv med 6 volts.ack och vippa.

Jag vill även passa på tillfället att rekommendera Gotland som en trevlig semesterplats — lägg gärna semestern så att det passar med SM-jakten och förena nytta med nöje. Nog pratat för denna gång och hoppas på många påringningar under sommaren.

Stig Bengtsson, —BJY

PS. — Fårösundsjakter: söndag 28/4 0800, onsdag 15/5 1830, torsdag 30/5 0800, onsdag 12/6 2130 (natt), söndag 7/7 0800, onsdag 31/7 2130 (natt), veckandan 24—25/8 SM, söndag 8/9 0830, onsdag 25/9 1900.

Tryckfelmickel

har ju tyvärr alla chanser att få sista ordet, när man har en kontrovers med honom. I nr 5 försökte jag reda ut huru som bemäde T-mickel fyra år i rad bytt plats med bokstäverna i signalen SM5DB (SM5-David-Bertil alltså, inte Bavid—Dertil, käre Mickel) i poängjaktspislistor m. m. På de 15 rader denna utredning upptog hade ovannämnde Tryckfelm. satt två fotspår, varav det ena var i form av omkastning av de där bokstäverna igen, så att det hela inte blev roligt, bara obegripligt. Av förståeliga skäl vågar jag inte försöka reda ut härvan här, men speciellt intresserade kan skriva till rävred. och fråga hur det egentligen skulle vara.

Det här erbjudes Du att vara med om:

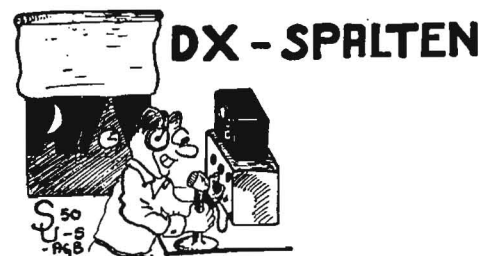
- 21/7 — landskamp mot Norge nära Oslo. Se ovan.
 - 28/7—3/8 — inofficiell landskamp mot Danmark, Norge och ev. Tyskland på EDR:s sommarläger nära Aalborg. Se ovan.
 - 10—13/8 — medelhavssemester med rävjakt, ev. med gratis uppehälle. Se QTC nr 4.
 - 24—25/8 — SM i rävjakt i Fårösund. Se ovan.
- I samtliga fall krävs förhandanmälan. Anmäl dig NU!

DM I RÄVJAKT SM5-landsorten

gick i samband med distriktsmeetingen den 12 maj vid Linköping. 10 tävlande gav sig ut på den 5 km långa banan, och följande tog alla tre rävarna:

- 1) SM5AFV 1.41.40. 2) SM5FJ 2.28.30.
- 3) SM5AGU 2.34.00. Vädret var bra för tävlingen utan besvärande solsken.

—CD

Av gammal hävd (se vignettbilden här ovan) tänkes den aktive DX-aren vanligen ha sin bästa »arbetstid» under dygnets mörkaste del. Eftersom han således borde komma igång allt senare nu då dagarna bli längre, får han kanske tid över till att pröva följande lilla recept, som publiceras i förtroende som ett bidrag till den mer timliga förplägnaden:

DX-sandwich à la XP8

Bred margarin på vita brödsivor. Täck en av dessa med en skiva skinka (rökt eller kokt), som bestruks med senap. Häröver lägges några tomatskivor samt strimlad paprika. En annan brödskiva täckes med ost varefter de båda halvorna pressas samman samt grillas eller stekas i lätt smörad panna tills osten smälter och brödsivorna fått vacker färg och samtidigt blivit knapriga.

DX-red. går i god för detta recept. Till yttermeravisso citerar vi följande intyg:

»Jag har funnit denna smörgås OK.

Chas Mellen, W1FH.»

Att ham(!)-livet och DX-andet i sin prydfullaste form även omfattar god förtäring är säkerligen ingen hemlighet. — Som tilltugg till ovanstående kan vi meddela att

80 meter

har givit SM7EH QSO med OQ5RU vid midnatt — även OQ5RA och OQ5GU lär kunna förmås att plugga in de stora spolarna i slutsteget. SM5AHK nämner UF6AA, UA9CV, UO5PW och HE1AW. 3W8AA lär vara aktiv omkring 2330 SNT, men förmodligen är det för sent på året för oss på den distansen. Det börjar bli dags att börja lyssna efter PY, LU och CE igen — bästa tiden blir som vanligt mellan 0030 och 0300 så det gäller att sova middag ordentligt.

40 meter

fortsätter att ge sydafrikaner vid 19-tiden — SM5CXF loggade den 6/5 ZS6CH, ZS1CX, ZS6AJM samt senare på kvällen 4X4BR, PY1BLT, K3NAK/VO1, W2 samt europeer — det blev 5 kontinenter på 7 timmar! Bosse har vidare hört en VP3 och loggade i början av månaden HE1AW 0030. Mr QSL, SM5DX, har i förbifarten loggat HE1AW och SM1BVQ fann för gott att göra detsamma. SM7EH har kontaktat PY7ADR och UA9KCC och SM5AHK fångade in 3W8AA 2315 med goda sigs. 5AHK nämner också PY och LU 2300 och senare,

W7BCG 2330 (säregen tidpunkt), UN1AE 2130 och ZA1AA. YU7ZZ är en som behöver tvätta såväl fötter som själ, säger YU-amatörerna.

20 meter

ESB gav SM5AQW QSO med bl. a. KZ5WZ, 5A5TH, TF2WBQ, SVØWK, KP4AAO, HZ1AB och många W. SM5DX har börjat frekventera 20 meter och nöp genast åt sig 3V8AD 2150, OD5AI 2305, CR6AI 1935, LX1DE 0730 (fone), VS1GL 2345, VE8CG 0730, YV5FT 2350, VK4TT 2125 (fone), HC7WK 2340, CX4CZ 0030, VQ2FC samt många JA och W. SM5CXF melder om PJ2BA 0000, UAØRK (zon 19) 0000, I5RAM 2200, VKØAS 1745 samt frågar sig vem ZA1AA kan vara (Tja...). Sune, SM4BPJ, har på sistone samlat ihop ca 250 DX men vill bara nämna 3W8AA, LU1ZB på Melchior, UM8KAA, UJ8AG, YI2RM, UN1KAA samt JA i mängder. Sune har lyssnat till sigs från YK1AK, VP1DJ, LUØDEL samt en annan båt, JA3XX/MM. På fone har SM7CNG gjort bra ifrån sig med H18BE, CO8JK 2215, YS1O 0415, HP1JF 0445, TI2OE 0100, YV5AB 2235, VE3CMP/VO1 0340 samt CM9AA 0430. På cw nämner Staffan KH6AIK/KG6.

SM7EH har nycklat med ZS4MG, LU2ZS på South Shetlands, 3V8AO, LX1SN, VQ5GJ och UD6DD m. fl. Björn, SM1BVQ, nämner KX6BU 0600, ZB2R 1700, UH8BB 1600, ST2NG 2100 samt ET2RC 2300 — allt på cw. SM5AHK fortsätter med skummisen ZA1AA och vältrar sig med W7KGP i Utah 0600 (har redan skickat QSL). Om Curt får QSL från 4X4YL kan han sända in för WAC-YL. OM SM6RS inleder sin rapport med SVØWR 2100, YI2RM 1830, CE3RE 0000 och många W. SM5CCE's beam sitter fortfarande kvar, vilket intygas av VP7NM, VP9DD, DU1CP, ZS9Q, ZC5AL samt VK, ZL, JA, VQ2, 4 och 5, PY och LU. Så det så.

15 meter

är fortfarande på stadig uppgång — SM6RS rapporter talar om CE3ZO 2230, ZS6APG 1900, SV1SP 1700, ZC4WR 0800, ZS6AJO 2030, samt många JA, VK och W. SM5AHK mumlar om SV1RX 1400, VEØNE (se föreg. DX-spalt), UJ8AF 1540, SVØWP och WR 1900 men han ställer sig tveksam till äktheten hos TA2AM 1630. SM7EH, Gösta, fortsätter här med CR6AM, HH2DX, VP8CC (Deception Island), CO2GR, VE8PB/NWT, VP8BO samt ZS2CU. Det må antecknas av alla och envar att PPØJJ (2230) hade QSO med JJØPP (1700) varvid utväxlades S7. Härom täljer inte SM5CXF, men väl om ZC5JM (snart QRT, SRI) och VS2DQ på fone, 1730. SM5DX har också provat på 15 och har loggat ZS6AJO 2030 samt ett flertal W och JA. På fone provade Folke med MP4BCC.

10 meter

har lockat SM5AHK till QSO med FF8AJ och PY1HQ.

Strays

FB8ZZ (på 14 MHz) lär gå QRT för hemresa till F ganska snart... SM7EH har ett flertal gånger hört LA1VC/G på Drottning Mauds Land i Antarktis — tid 2300... UA3DQ/MM är på hemväg från UA1KAE och lovar att QSL från Antarktis skall distribueras med det snaraste... Från 1 april har Newfoundland generellt prefixet VO1 och Labrador VO2... Enligt ex-SM3CJD finns det en station på 5120 KHz som använder beteckningen RAF/ARS och lämnar DX-prognoser och viss info om rara DX — RAF/ARS skulle kunna tolkas som Royal Air Force Amateur Radio Society...

... Vid åhörande av ett nyligen uppfört elektroniskt musikstycke lär XP8QZ ha yttrat: »Quosque tandem, patronatus, retardandare diernatem offerere?»... W6AM har fått WAZ på fone... VP2VG är även aktiv på ESB... VQ6LQ rapporterar att VQ6AB, VQ6AC och VQ6UE (=VE7UE) kommer igång snart...

SVØWD har varit aktiv på Kreta... Nu skall ni få höra: DL4AAP har hört UT3KAA på 14002 kl. 1500, uppgivande QTH Lhasa, Tibet!... Alla vänner till W8EKK kommer att bli glada att höra att han nu är på bättringsvägen efter en lyckad operation... Ghana räknas som ett nytt land fr. o. m. den 4 mars 1957... Antalet DSB-stationer på banden ökar stadigt — ett glädjande faktum eftersom DSB utgör den naturliga övergången från AM till ESB.

Adresser

ZC5AL, c/o Post Office Jesselton, British North Borneo.

DU1CP, 2046, Taft Avenue, Pasay City, Philippines.

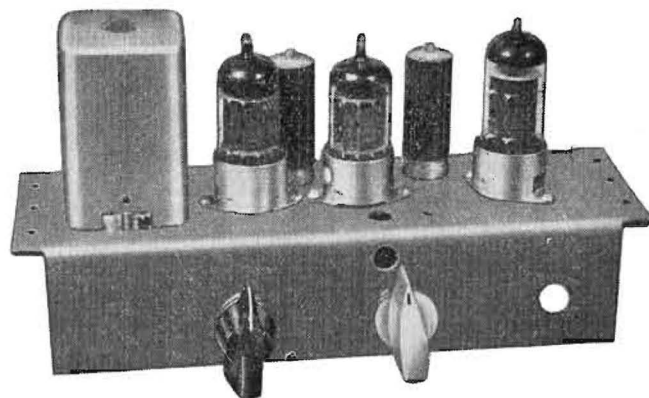
PPØJJ, Cutton Try, Key Clix Clan Manor, Hammingham, Buttonshire.

Ex cathedra,
SM5AQW & SM5ANY,
DX Inc.

Mikrofonförstärkare med clipper och filter

Av SM5AY och SM5AOL.

Förklarande text av SM5MN.

Amatörgänget på Elfa vilar inte länge på hanen. Här kommer en liten mikrofonförstärkare med clipping och talfilter, som har —AY till andlig fader och —AOL som barnmorska för att tala i drastiska bilder. I själva verket har förstärkaren varit i bruk i flera år hos nämnda amatörer plus —BRT, och den har under den tiden förbättrats och moderniserats, så att den nu kan anses mogen att presenteras i QTC. Som ett ytterligare skäl till publicerin-

gen anger konstruktörerna, att de inte har tid att rita schemor till alla dem som förfrågat sig om grunkan.

—AOL har sänt över bildunderlag och monteringsanvisningar samt bett mig skriva en vers om det hela. Inte för att jag är särskilt kompetent att yttra mig om lågfrekvenskonstruktioner, men jag ska gärna göra ett försök, om jag får vända mig till nybörjarna och dem, som står i begrepp att bygga sin första

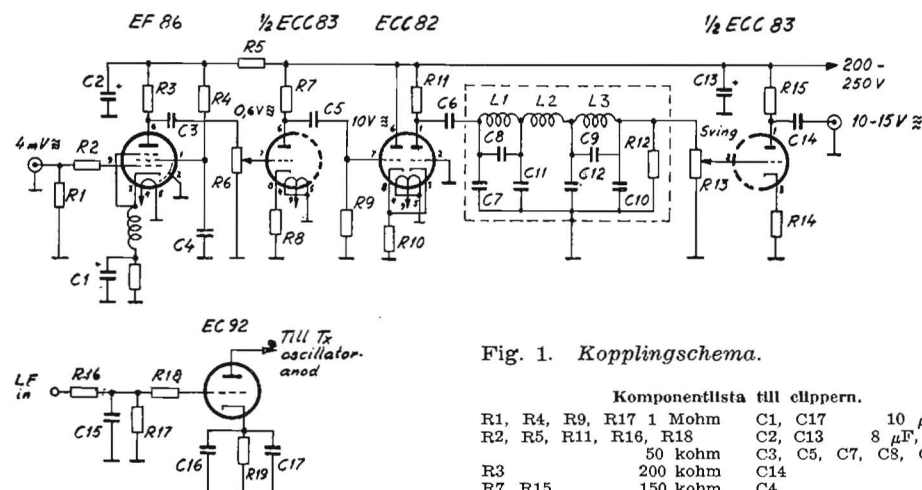

Fig. 1. Kopplingschema.

Komponentlista till ellipern.			
R1, R4, R9, R17	1 Mohm	C1, C17	10 µF, ellyt
R2, R5, R11, R16, R18	50 kohm	C2, C13	8 µF, ellyt
R3	200 kohm	C3, C5, C7, C8, C9, C10,	0,01 µF
R7, R15	150 kohm	C4	0,1 µF
R8, R14, R19	2 kohm	C6	0,05 µF
R10	5 kohm	C11, C12	0,03 µF
R12	3 kohm	C15, C16	0,005 µF
R6	1 Mohm, pot.	L1, L3	150 mH
R13	500 kohm, pot.	L2	250 mH

modulator. Om den avancerade amatören anser att texten i fortsättningen avhandlar väl elementära saker, beror det på att artikeln inte är skriven för honom.

Från kristallmikrofonen kommer de svaga talspänningarna — i storleksordningen ett par millivolt — in på styrgallret till EF86. Seriemotståndet på 50k utgör inte något större hinder för signalerna från mikrofonen men är däremot en effektiv drossel för högfrekvens, som eventuellt söker sig in i modulatorens. I EF86 förstärks talspänningarna upp drygt 100 ggr och i den efterföljande triodhalvan av ECC83 drygt 10 ggr. Så långt är vi kvar i gammal invand praxis vad gäller förstärkning av talspänningar från en kristallmike. Det enda kruset för modulatorbyggaren brukar vara att hålla högfrekvens och nätbrum borta från modulatoringången. Skulle det trots det tidigare nämnda 50k-motståndet komma in HF — brukar yttra sig däri att modulatorens tjuter, då volymen dras på — löder man en 100 pF konding från stift 9 till jord på EF86, eventuellt också från stift 7 till jord på första halvan av ECC83. Nätbrum kan man, som sagt, också råka ut för. Det kan komma från olämpligt dragna glödströmsledningar eller dåligt filtrerad strömförsörjning till anod och skärmgaller. I den här konstruktionen är det inte någon nämnvärd risk för nätbrum: två stora lytar extra i anodkretsarna samt ett talfilter, som dämpar även det låga registret sörjer här för.

På utgången av första trioden har vi nu fått upp talspänningarna i trakten av 10 volt, och nu ska clippingen sättas in. ECC82 arbetar ungefär som en störbegränsare i en mottagare, dvs. röret har getts en sådan negativ förspänning, att signaler över en viss nivå stryper röret.

(Forts. på nästa sida)

Drosseln i katoden på EF86 är till för att förhindra hF i modulatorens på UKV och för 144 Mp/s kan den lindas med 50 cm ee av Ø 0.10 på 1/2 W motstånd större än 0.1 m. Samtliga motstånd vanliga 1/2 W typ färgkode. Koppl. kond. kan gärna vara papper, men keramiska tar mindre plats. Blid modul. för mörk kondens »ljusas» upp, om värdet på de två första minskas. Ingångsteget är avpassat för kristallmike, men kryp inte för nära. Utgångsp. påföres ett reaktanssteg, som med fördel kan se ut som vidst. figur och bör nog sitta i omedelbar närhet av TX:ens oscillatorrör så anodledningen blir så kort som möjligt. Detta extra påhäng kommer att betyda en kapacitansökning, varför motsvarande minskning får göras i anodkretsen, genom att minska kond. (vrida ur den) eller om inte det räcker, linda av ett par varv på spolen. Det har visat sig att det kan vara fördelaktigt med relativt litet C i förhållande till L, då inställningen där är rätt kritisk, för att den här modulatorens ska låta så bra som den kan göra. Sedan gäller det förstås att avpassa swing och clipping efter motstationens mottagare. Filterstommar: Philips feroxcube D25/12 5.85 —3B1.

Induktans 125 mH: 537 varv ceuu Ø 0.12—0.14 » 75 » 416 » » » »

Sedan spolarna äro lindade och monterade, kan de lämpligen travas ovanpå varandra och fästas med en aluminiumbygel på trolitulplatta (Elfa 0340) vari 2 st. löd är en 0350) isatts. Kondensatorerna bör, med tanke på storleken vara av MP-typ (fabr. Hunt) och få parallellkopplas, så rätta värden erhålles. Monteras mkt kompakt på ena sidan och ovanpå stomarna, så alltsammans går in i skärmburk 0332.

—AOL

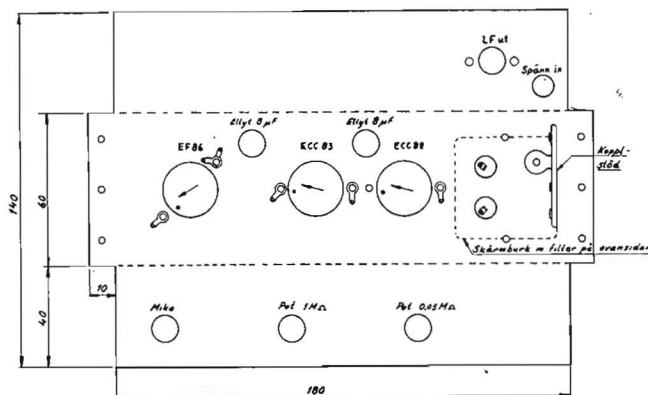

Fig. 2. Placeringsskiss.

Om vi tittar på bild 4, så representerar A den 10 V lågfrekvens, som matas in på styr-gallret, stift 7 ECC82. Om vi säger att clipper-röret stryps för signaler över 4 volt, så ser vår lågfrekvens alltså ut som B på bild 4 när den lämnar anoden, stift 1 på ECC82. I den andra halvan av ECC83 tar vi så upp signalerna till 10 volts-nivån igen, se kurva C, bild 4 (vad som händer i det mellanliggande filtret, återkommer vi till nedan).

Vad har vi nu vunnit med denna clipping? Om vi återigen tittar på kurva A, ser vi, att 10 volts-nivån endast representeras av enstaka taltoppar (=de vokaler vi trycker på, då vi talar); det som finns däremellan representerar konsonanter och obetonade vokaler. Medelvär-det på talspänningarna blir kanske inte mer än ett par volt. Genom att klippa topparna är det just medelvärdet vi höjer väldeliga.

Hur djupt kan man klippa? Expertisen an-ger, att en 10 voltssignal kan klippas ner till mindre än 1 volt, innan talet blir oläsligt. Uttryckt i db skulle det röra sig om ungefär 20 db klippning. Vid måttlig klippning (6—12 db) påverkas inte talkvaliteten märkbart, men kraften i talet har ökat 4—16 ggr!

Men, säger den klintrogne, om nu clippern kapar allt som överstiger 4 voltsnivån (godtyckligt valt värde), vad har jag då för möj-

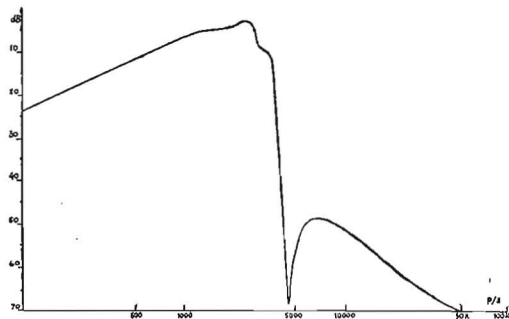

Fig. 3. Dämpningskurva för filtret.

lighet att reglera klippningen efter behag eller ta bort den, om jag så önskar? Jo, det är därför Du har potten på ingången till första trioden. Dra ner förstärkningen med den, så att signalen in på ECC82 blir 4 volt. Då sker ingen »åverkan» på signalen, utan den lämnar ECC82 i samma skick som den kom. Eller dra upp volymen, så Du får en 20-voltssignal in på ECC82. Då blir det djup klippning.

Den här beskrivna klippningen av talampli-tuderna har en nackdel, som dessbättre är lätt att eliminera. Vid klippningen bildas ett antal lågfrekventa övertoner på ungefär samma sätt, som då en bärvåg moduleras över 100 %. Resultatet blir kriminellt breda sidband, modell »bandräfsa». Botemedlet består i att omedelbart efter klippningen låta signalen passera ett talfilter av lågpasstyp. Det ideala filtret härvidlag borde kapa alla signaler med frekvenser över 3000 perioder. I praktiken får vi dock nöja oss med större eller mindre dämpning av önskade frekvenser.

För att vara ett hemslojdsfilter uppvisar det här föreliggande en förnämlig dämpningskurva, såvitt jag förstår. Se bild 3. Cut-off ligger som synes ungefär 4000 perioder. Även på det ogynnsammaste stället, 6000—7000 perioder, är dämpningen så hög som 50db. Tillsammans med kond. C 6 ger filterkombinationen en icke obetydlig dämpning av frekvenser under 200 perioder, vilket, som tidigare nämnts, är av betydelse för undertryckande av eventuella brumspänningar.

Slutligen ett par ord om de båda volymkontrollerna. Vid AM används den första som kontroll av klippningen (det är endast då den dras ner, så att signalen kommer under clipperns cut-offspänning, som den verkar som en slags första volymkontroll). Potten efter filtret är vid AM den egentliga volymkontrollen. Om man vill, kan man med hjälp av modulations-indikator ställa in den för 100 % modulering (med den första potten inställd, så att lätt klippning äger rum). Clippern tjänstgör sedan även som automatisk övermodulationsspärr.

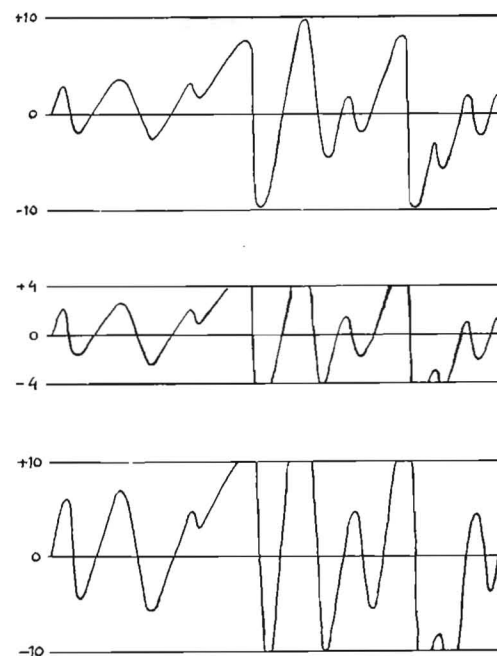

Fig. 4. Clippens verkningsätt. Beträffande kurvorna A—C, se texten. Överst kurva A, i mitten kurva B och underst kurva C.

Vi har fått tillbaka 50 Mc!

Som framgått på annan plats i detta nr av QTC har vi från den 1 juni i år t.o.m. utgången av IGY, dvs 31 december 1958 fått tillbaka 50,0—50,5 Mc. Max tillförd effekt är 150 W.

Därmed har inte bara en länge närd önskedröm hos en hel del av UK-bröderna blivit verklighet utan också en förhandling slutförts, som på ett mycket glädjande sätt bekräftar det goda förhållandet mellan Telestyrelsen och SSA. Ett bleklagt nej med hänvisning till att det enligt Atlantic City-överenskommelsen inte ska vara något amatörband vid 50 Mc här i Europa hade varit den bekvämmaste ståndpunkten för Telestyrelsen i denna förhandling. Istället har man lyssnat till våra önskemål och tillmötesgått dem så långt det varit praktiskt möjligt.

Vi å vår sida bör svara med att lojalt använda bandet på överenskommen sätt. Att iaktta de formella bestämmelserna beträffande effekt och frekvensbegränsning är självklart och behöver inte särskilt påpekas. Istället ber jag få peka på ett par andra saker: bandet ska inte användas för lokaltfö utan för DX via Es- och F2-sikten. Vidare bör särskild försiktighet med hänsyn till TVI och ECI (program 2) iakttagas.

Det är naturligt om de flesta av oss tvekar att investera arbete och pengar på ett nytt band för så kort tidsperiod. Det har heller inte från SSA:s sida förutsetts någon invasion av SM-amatörer till det nya bandet. Men

den som vill vara med i IGY-arbetet på 50 Mc har fått chansen. Och därtill den unika chansen att köra USA och Afrika på UK, ett tillfälle som, mänskligt att döma, aldrig mer återkommer i vår livstid.

När detta läses, hoppas jag ha fått iväg — och möjligen också erhållit svar på — en förfrågan till ARRL hur vi på enklaste sätt ska kunna göra ett inhopp i de världsomspännande 50 Mc-försöken under IGY. Planer på ett svenskt 50 Mc-projekt utanför landets gränser har diskuterats inom SSA:s styrelse, men jag tror, att det är för tidigt att ge publicitet därät ännu.

Konstruktionsartiklar gällande tx, rx och en enkel beam för 50 Mc har inlämnats till QTC, och det är möjligt, att —CRD redan i detta nr kunnat bereda plats för detta material. I övrigt finns ju mängder av amerikanska byggsbeskrivningar att tillgå.

Redan nu vet jag, att —3WE byggt tx (se detta nummer) och att —VL, —FJ och —MN är i färd med att rusta upp sina gamla 6 m-rigggar. De tre sistnämnda har qrg 50,04 Mc. Observera att även rör som 807 går att köra på 50 Mc i värsta fall. Ett billigt och bra surplusrör för 6 mb är Telefunkenlyktan 12P35, som efter Wehrmachts kapitulation sökte sig väg till en hel del byråldor här i landet. Körde själv en dylik som pa på både 59 och 50 Mc, på den tiden det begav sig. Oneutraliserad och med 700 volts anodspänning, trots att databladet försiktigtvis antydde något om 400 volts Ea vid högre frekvenser, om jag inte minns fel.

—MN

Afrikaner på 50 Mc

ZS2Y, som är UK-redaktör inom SARR, skriver i brev till QST att det finns inemot 50 amatörer på 6 mb i ZS-land. I Syd-Rhodesia är följande grv: ZE2JD, —JE, —JR, —KM, —KO och —KZ. I Nord-Rhodesia: den gamle 6 m-veteranen VQ2PL och dessutom VQ2JN. Bland övriga 50 Mc-stns märks ZD6EF, ZD6DT, OQ5FM och CR7AU.

Portugiserna har fått 50 Mc

Under IGY har portugisiska amatörerna fått tillstånd att sända på 50—52 Mc. Närmare detaljer saknas, då detta skrivs.

Sammanställning av föreslagen IGY-verksamhet för radioamatörer.

England	Studium av norrskenets inverkan på tlc på högre frekvenser (routen England—Kanada)	Relationerna mellan konds på VHF/UHF och väderleken	Norrskenavbjudning på VHF	Brus från solen VHF/UHF
Belgien	Mottagningsförhållanden på vissa frekvenser.	Studium av fading, fade-out, onormala signalstyrkor, flut-ter, ekon och andra fenomen	Brusmätningar särskilt under dagen	Meteorvisslingar på de-cimetervågor.
Danmark			Norrskenavbjudning på 144 Mc (OZ7IGY)	
Tyskland		Observationer av utbredningsförhållanden i VHF/UHF-områdena		
USA	Försök att följa jordsatellitens radiosignaler (Operation Vanguard)	Transekvatorialt scatter på 50 Mc	Norrskenavbjudning på frekvenser över 50 Mc	Es-avbjudning

Debatthörnan

I majnumret talade —6BTT »fritt ur hjärtat» om den tekniska sidan av vår UK-utveckling. Inlägget har uppfordrat —3WB till ett bemötande. Sven har ordet:

»Naturligtvis hade man kunnat lämna —BTT's inlägg om UKV-amatörernas tekniska inavel, som verkade mer betänkligt än övertänkt, åt sitt öde, men jag förmodar att avsikten väl var att det skulle tända någonstans.

För att tillfredsställa de krav som —BTT ställer på 1957 års amatör contra 1955 års, så måste först och främst följande villkor uppfyllas:

- 1) Vederbörande måste vara i den ekonomiska ställningen att han oavbrutet kan mata in färskt pengar i en allt bättre (och dyrare) utrustning. Tyvärr finns det ju ett bevisat samband mellan watt och kronor (eller dollar).
- 2) Han måste ha ett enormt intresse för saken, för hur man än resonerar så ger UKV ett (förlåt) rätt ringa QSO-utbyte i förhållande till nedlagda kronor, möda och timmar.
- 3) Han får knappast bo som inhyssing i ett hyreshus, utan bör disponera en, ju högre desto bättre, villa i någon avkrok, för snälla —BTT, husvärdar som går med på 60-elementseamar, ens i dessa TV'ns tidevarv, finns bara i önskedrömmarna. (Vad kostar förresten en 60-el beam?).

Vi som inte håller detta mått får nog överlåta rekordjakten — om nu den är det väsentliga inom vår hobby — åt bättre lottade medbröder. I stället får vi ägna oss åt att söka popularisera UKV-rörelsen och framhålla, att man faktiskt kan ha litet utbyte av UKV även med endast en Astöbeam och en 832-a. Men för den skull kan man ju — trots mogen ålder — någon gång hänge sig åt ungdomlig tankflykt kring QRO och UKV, och väl är det, för så länge man drömmer om QRO har man ju inte blivit lastgammal.

Vad som f. n. synes mig viktigare än QRO, är något slag av rapportsystem så, att man verkligen kan bli varnad av »goda händer om det händer» något på UKV-bandet. Redan under min Göteborgstid konstaterade jag att bandövervakningens var mycket tidsödande. Condens brukar ju hålla i sig några dar, så man kan kanske tänka sig att någon pålitlig »övervakare» omgående kunde posta preparerade, adresserade och frakterade brev kort så snart man kan befara fina conds. Eller finns det något annat bättre förslag?»

Ev. DX-pedition till SM2

SM5CXF skriver:

»En måhända förflugen tanke korsade min hjärna här-omdagen när jag tittade i QTC. Jag skall med xyl upp till SM2 på semester i slutet av augusti — början av september (c:a 10 dar) och vi skall ut på fjällpromenad. Tar jag inte miste, är SM2 dåligt representerad på 144 Mc och så vitt jag vet (jag vet mycket litet om ukv) finns det ingen aktivitet alls där uppe för hugade WASM/144 Mc-spekulanter. Skulle så vara fallet skulle jag eventuellt kunna bli aktiv där uppför några kvällar förutsatt dels att våra semesterplaner blir av och dels att jag kunde få låna någon lättflyttad rig. Vi kommer eventuellt att gå Kungleden och då skulle aktiviteten bara bli liten (jag kan givetvis inte släpa med mig grejerna i naturen) — någon dag från Portus och några dagar senare från Abisko — men förmodligen kommer vi att ligga på en fast plats och göra utflykter och förutsatt att det finns ström i vägen skulle jag då kunna bli aktiv nästan varje kväll.

Tror du överhuvudtaget det går att få UKV-QSO så högt uppför och vet du någon som har en stand-by-rig att låna ut?»

OK Bosse, sådana där utflykter till »underutvecklade distrikt» (uttrycket är inte använt i någon nedsättande betydelse) är mycket önskvärda. Slår kondens till, vet man inte vad som kan hända. Vad säger gänget?

SM1BSA är grv på 144

Ett kärkommet brev från —BSA förtäljer:

»Den 25/4 var det premiärdags för mig på 144. Körde —7YO och 7BYB första kvällen och samma stns kvällen efter. Tyvärr var min 16-elementare provisoriskt uppsatt mot SM7 och icke vridbar. Ett kraftigt oväder idag med häftiga kastbyar gjorde mig nödsakad att själv ta ner beamen, innan blåsten gjorde det, hi. Dock har jag i Visby ett antal 3 m-längder permatube ställd i läge och jag skall försöka få upp beamen igen till nästa tisdag (7/5). Det blir i så fall i vridbart skick, så att också SM5 kommer in i loggen.

Det där med rotationen av antennen kommer för mig att bli ett litet besvärligt kapitel. På grund av polio har jag svårt för att själv klla ut i trädgården och vrida masten, varför en rotor av något slag vore värdefull. Tyvärr är ju dylika tingestär svinkigt dyra, och jag får väl fundera ut något annat system (förslag välkomna!).

Min frekvens är 144,40 Mc enligt min NC 183D (som då visar 20,40 Mc) och det tyx stämmer med rprts från både —YO och —BYB. Inputen har hittills varit endast ca 8 watt, som dock gav mig 579 från både Kalmars och Nybro. Effekten kommer snart att ökas till ca 20 watt till på QQE 03/12. Ett kraftigare pa-steg med ett AX 9903 planeras. Jag räkar ha ett dylikt rör liggande. Antennen matas med en RGSU + baluun, men då jag saknar lämpligt antennrelä, tar skiftningarna 10—15 sekunder.

Konvertern är i stort sett Elfas dock modifierad i oscdelen av —6BTT. X-tal ligger på 41.333 Mc, vilket ger mig fantastiskt fin bandspridning över hela 15 mb och lite till. Ingångsroret är en ECC85 som väl så småningom bytes mot E88CC. Undrar bara om man vågar ta erforderlig ström från huvud-rx till konvertern. Har hittills använt likriktardelen i en gammal be-rx.

Överse med min en aning kippiga signal på 144. Har ingen stabiliserad spänning till hands, men det ska bli bättring snarast.»

FB Arne. Atskilliga av bröderna hade tidigare snappat upp att —BSA skulle komma igång och påpassligt sänt mig tips därom. Att jag dock inte publicerade något där-om i spalten, berodde på att Arne och jag kommit överens om att inte skriva om debuten, förrän den verkligen ägt rum.

Nu är den som sagt avklarad och klappjakten på —BSA kan börja. Arnes trubbel med antennvridning och —skiftning är ju ett litet krux, men kanske någon av UK-bröderna kan bistå honom med råd och död.

Vad strömförsörjningen till konvertern angår, vet jag inte hur nätagregatet till NC 183D är dimensionerat. Andra amerikanska trafikkr:ar, jag haft tillfälle att prova, har dock haft oroväckande små nättransingar, vilka som regel varit glödheta efter två timmars körning utan extra påhäng, så det är kanske säkrast att fortsätta med separat strömförsörjning.

Lycka till Arne!

SM3 Sundsvall

—3AST rapporterar:

»I går kväll (7/5) företogs en expedition omfattande 4 bilar och 8 mer eller mindre radio- och TV-intresserade en fjärd till Klissberget invid Sundsvall. Sista 2 km till toppen måste alla apparater och antenner bäras och ett ganska tjockt snölager gjorde vandrigen mer påfrestande än vanligt. Vid framkomsten till stugan på toppen monterades beamar upp, apparaterna anslöts till befintliga kontakter, en knastrande brasa brann snart i den öppna spisen, kaffepannan sattes på.

Men konditionerna var dåliga. TV gick ganska dåligt trots 765 mm och minus 1 grad. På 144 erhöles bara ett qso och det var lokalt inom Sundsvall med —3ATB. Men inte ett pip söderifrån. Vi var grv kl 2000—2300. Som synes inte så enkelt att köra 144 från Sundsvall.

Nu står allt kvar i stugan, så vid nästa högttryck blir det säkert tfe från Sundsvall. Mellan påsk och 1 maj har jag varit nere i Danmark, Tyskland och Holland per bil med familj. I Hamburg besökte DL6SV, som har kört många länder och även många SM på 144, men han klagade blott över att SM är så dåliga att sända qsl. Speciellt SM7... hade vid flera tillfällen lovat qsl men trots flera brev även med IRC har qsl inte anlänt. Under mitt besök qso:ades några andra på 144 och alla klagade på SM7... Det är inte roligt att få höra sådant, när man träffar UK-bröder utifrån.

Min rx fick jag emellertid trimmad och provad under tfe, och det är ju alltid skönt att veta att rx:en är OK.»

Tack Axel!

Frekvensförteckningar m. m.

—4BIU vill ha frekvenslistor lite oftare i QTC och som ett eget bidrag har han helt resolut plockat ihop aktiva signaler från de fyra första distrikten. Basse har ordet:

SM1BSA Gothen .. 144,40	KL Vålberg ... 144,45
SM2CFG Hörnefors 144,62	BHM Krist.-h. ... 144,54
SM3WB Gävle 144,21	BOI Vålberg ... 144,63
AST Sundsvall .. 144,86	NK Grängesberg 144,65
SM4KF Insjön 144,18	PG Kristineh. ... 144,72
BTf Lundsberg 144,28	KZ Ludvika ... 144,73
BWL Malung .. 144,44	LB Hällefors .. 144,91

»Vidare kommer —4AG i Örebro igång under de närmaste veckorna med tx ECC81—EL84—EL84—815 pa. Input abt 50 watt. Rx Elfaqonverter + BC348. Har endast nu hans konverter för trimning. Hans antenn och qrg är lite ovisst ännu så länge, men det kommer så fort han är grv.

Vi i ÖSA (glissningsvis Örebro Sändar Amatörer —MN) funderar oxo på att inköpa 5 å 10 Elfaqonverterar, så jag tror nog att aktiviteten kommer att öka betydligt de närmaste månaderna.»

Tack för hjälpen, Basse! Det är naturligtvis en from önskan, att vi kunde åtminstone två ggr om året publicera en gemensam frekvenslista för alla distrikten. Men. Hittills har det varit svårt att få aktuellt underlag från samtliga distrikt ungefär samtidigt. Dessutom blir en sammanställningslista rätt utrymmeskrävande, och långvägsbröderna har flera ggr tidigare beklagat sig över det myckna UK-stoffet i tidningen. Så jag vet inte om jag vågar utlova mer än en qrg-förteckning per år.

420 Mc-konstruktioner

—5CHH efterlyser byggbeskrivning på en 70 cm konverter med europeiska rör.

Vi har haft beskrivning med schema på dels en xtal-styrd konverter för 432 Mc dels en enkel, självsvängande dito i QTC. Tyvärr har jag just nu inte tillgång till mina QTC-argångar (vistas tillfälligt på annan ort), men jag har för mig, att det skedde vid årsskiftet 1954/55. Mtrl ur en mycket värdefull och prisbillig surplusgrunka (glid-strålerx) användes i båda konstruktionerna. Tx, se QTC nr 2/56. Däremot saknar vi en beamkonstruktion för 432 i QTC. Vem kommer med måtskiss och beskrivning på en long long Yagi för detta band?

Mer debatt

—6BTT har mer på hjärtat. Det bör kanske tilläggas, att han icke beretts tillfälle att förhandsläsa —3WB's genmäle om UK-utvecklingen. Lennarts förtydligande av sitt resonemang i majnumret får således inte fattas som ett svar på nämnda genmäle. Var så god, Lennart!

»En liten känga abt juni SSA-test. Varför endast 3 tim-pass? Min rotor blir glöddhet, om jag skall snurra in alla dx-stns (om condx tillåter) och den som inte har någon rotor? Dx-qso blir gynnade vid exvis 5 tim pass och det leder väl utvecklingen åt rätt håll?

Det i förra QTC framkastade kravet på större antenner och effekter behöver vid eftertanke en närmare motivering. Gränsen för en 144 Mc signals läslighet bestäms av konverterns signal/brus-förhållande och den från antennen mottagna signalens styrka. Det finns alltså två möjligheter att öka läsligheten, antingen minska brusfaktorn eller öka signalen från antennen (större antenn, qro hos motstationerna).

De vanligaste konvertertypernas brusfaktorer är ungefär (det beror ju oxo på byggherren och trimningsmöjligheter):

6J6—6J6	4—7 db
ECC84	4—6 db
E88CC	3—5 db

Vinsten mellan ECC84 och en E88CC konverter är alltså i bästa fall 3 db. En stor, verkligt stor, antenn ger kanske 6—12 db förbättring. En qro, låt oss utgå från 20 W, till 120 W ger nästan 8 db mer, går man till 500 W, blir ökningen 14 db.

Problemet blir alltså, på vad sätt kan jag enklast och billigast förbättra UK-riggen. För det vill man väl? Den enda slutsats jag kan dra av ovanstående är, att om man har en stn med ECC84, 5 element och 832A, så är det först antennen, sedan tx:en och först i tredje hand konvertern som behöver förbättras. Kom sedan ihåg, att en större antenn förbättrar både mottagare- och sändarsidan! Nu vill jag givetvis inte ha sagt, att man inte skall förbättra konvertern, men tydligen är vinsten störst och kostnaderna minst vad antennen beträffar. Därför låt inte blyghet eller snacket om utseende, om nu antennen överhuvudtaget har sådant, diktera antennenplanerna utan se saken från den tekniska sidan och bygg därefter.

Ja, så måste jag kommentera en kommentar. —5UU sa i maj QTC: »... därför att man med hög förstärkning (i konvertern förmodar jag) kan vrida ner på trafikkr:en och just därigenom få fram det gynnsammaste signal/brus-förhållandet.

Jag som trodde konverterns hf-steg till 95 % och blandaren till 5 % bestämde signal/brus-förhållandet! Tydli-

gen var felet med hans gamla konverter, att förstärkningen var mycket för låg! Hos både —ANR och —BTT är det nästan mol tyst när konvertern är fränslagen vid normal rx-inställning.

Det var mej —7YO hörde på 144,40 kl. 1950, men det går väl nästa gång istället.

Roligt läsa om SM4-planerna. Det sprutar en hel del energi ur den gode Gunnar, men tyvärr är alla SM4 utom —4PG lika svaga som qrm:en är starka. Jag skall rita ett stort kryss i loggen, när SM4-gubbarna kommer med ordentliga antenner och effekter över 100 W. Alla dessa hörda men ej körda skulle reduceras, om tx-sidan stod i klass med rx-sidan.»

»Folkomröstningens» resultat

a) 20 av bröderna har uttrytt sig om poängberäkningen. 11 vill ha system —VL, 6 systemet 1 poäng per km (i något fall kompletterat med qso-multiplier) och 3 vill bibehålla Region I-reglernas poängberäkning. Ingen vill tydliga ha distrikts tillägg. Resultat: system —VL, se QTC 5/57, sida 119.

b) Om 420 Mc-qso:nas premiäring har 15 röstat. Förslagen omspannar i allmänhet från dubbel poäng jämfört med 144 till tiotubbel. En har röstat för lika med 144 och en vill ha särskild klass för 420 Mc. Medelvärde blir femdubbel poäng jämfört med 144 med sparsammare premiäring av de kortare qso:na, varigenom upptrissning av poängen med hjälp av blåslampor i tätorterna eliminerar, se poängtabellen i utropet till SSA-testen i QTC 5/57, sida 119.

c) Beträffande testpassets längd mm vill 7 ha ett odelat pass och 5 en håltimme med hänsyn till TVI. 5 vill inte ha längre pass än till kl. 2400 och 4 önskar hålla på till kl. 0100. De flesta vill börja kl. 1900. Resultat: kl. 1900—2400 utan håltimme.

Nu rättar vi oss alla lojalt efter majoritetens beslut och kör från och med juli-testen efter de nya aktivitetsreglerna. Här hade varit på sin plats att återge dessa i sin helhet, men QTC sidantal räcker inte till här för. De kommer i juli- eller augustinumret. Till dess får ovanstående vara tillfyllest.

Aktivitetesten

Resultat från majomgången:

—7BCX 51 poäng, —7BZX 49, —7BAE 44, —6BTT 14, —5BRT 10, —5CHH 10, —5BPI 10, —7PQ 10, —7YO 9, —4BIU 9, —5CDI 9, —5AAD 8, —7CIH 8, —5UU 7, —4PG 5, —7BOR 3, —7AUG 3, —3AST 1.

Rätt dåliga konds med regn och ett par plusgrader, omkring 760 mm. Hög aktivitet i Skåne.

Kommentarer:

—5BPI: »Resultaten från stockholmshälet överlag dåliga. Ny på bandet: SM5BVM, som åter dök upp efter tre års bortovaro.»

—7BZX: »Condix ganska dåliga, speciellt till Värnamo! Bygger ny konverter med 417 A — E88CC hf. Få se vad den kan ge för brusfaktor!»

—4BIU: »Beträffande conds, så var de lite underliga, tyckte jag. Hörde —3WB och —6BTT med stundtals S6/8 men nil qso. Från —WB hörde jag följande msg: 'nu är jag utled på att ropa cq fer hr hör jag nil trots E88CC sri'. Undrar egentligen hur det är ställt på rx-sidan hos dej, Sven? Hörde förresten —WB på abt min frekvens första gången han ropade, så han har tydligen fler än en xtal, hl.»

—7YO: »—ZN hördes starkt vid flera tillfällen, men den gode Ingvar har väl något fel på sin konverter just på min frekvens, han hör mig tydligen inte längre. Senaste qso var den 5/2, sedan nil, How? Alla i Karlskrona tycktes vara qrl/qrl. —5BRT kom in fint, dock med qsb.»

—7BAE: »Elektriskt laddat regn och snöbyar, qsb, mm försvårade qso:andet en hel del. Svaga sigs överlag, även på 70 cm bandet. —7ZN tycktes ej heller denna test, såväl som tidigare i år, intressera sig för qso med UK7. Har beamen rostat fast, Ingvar?»

—5BRT: »Konds slog bottenrekord! Jag tyckte, att SM5 kommit långt på efterkälken i aprilomgången och försökte allvarligt att göra något åt den saken, men under rådande väderleksförhållanden var det nog färfängt.

Har nu byggt om sändaren för 144/432 Mc (tankkrets modell —AY/—AOL) och är körklar på 432 inom kort. Vem har intresse att försöka köra Nyköping på detta band?»

—7CIH: »Vy bd condx. Hörde men ej körda: —7YO och —7BYB.»

—5UU: »Tyvärr missade jag en del lokala stns men kom igång för sent på grund av qrl men ska försöka systematisera det hela nästa gång genom personlig kontakt under månaden för att klara av era qrg, så går det kanske bättre närmast.»

Rätt poängsumma för —6BTT i aprilomgången skall vara 12. I det för övrigt något härjade aprilnumret omalades en gammal irländsk UK-kämpe, som nu kör på 70 Mc. Skall vara EI2W.

SM5UU uppträder åter som donator

Hugo skriver:

»Vill passa på tillfället meddela, att den SSA-medlem i SM2, som först kontaktar någondera distriktet 5, 6 eller 7 på 144 Mc, likaledes den lyssnare som har hört någon i samma distrikt först och kan ömsesidigt bekräfta detta förhållande till mig personligen, för dessa har jag i ordning tvenne presenter bestående av 1) en Ronette mikrofonkapsel av dubbelkristalltyp, fyrmembrans, 2) en dito enkelkristalltyp, tvåmembran för lyssnaren. Det finns ju några stns igång däruppe, så passa kondsen boys en good luck!»

Tack Hugo! Ett förnämligt initiativ!

UK7 MARSTEST 1957

Call	Antal godk.	Points
	QSO	
1. SM7BZX	40	87040
2. SM7BE	39	80652
3. OZ8JG	37	46842
4. OZ7BB	41	44895
5. OZ9EA	18	36540
6. OZ9AC	18	33066
7. OZ1PL	37	24864
8. OZ7AN	35	23695
9. OZ5AB	34	19380
10. OZ4JS	33	19272
11. OZ3NH	14	18982
12. OZ7G	33	17655
13. SM7ANB	12	11496
14. OZ8LM	27	11421
15. SM7BJ	17	8993
16. SM7BOR	16	8848
17. OZ7TZ	24	8568
18. SM7AED	9	5895
19. OZ3NB	18	5580
20. OZ3RI	20	4620
21. SM7YO	6	2952
22. OZ1CR	13	2483
23. OZ7BR	12	2328
24. OZ7GP	7	1904
25. OZ2KH	6	1896
26. SM6BTT	3	1575
27. SM7BEK	8	1408
28. SM7CIH	4	1072
29. OZ1HA	10	810
30. SM7AW	6	774
31. OZ9HN	3	613
32. OZ6RL	13	585
33. SM4BIU	2	384
34. SM4PG	2	146
35. OZ3WN	9	117
36. OZ4CL	9	108
37. OZ8TX	9	99
38. SM7AVA	1	78
39. OZ8RP	7	63
40. OZ3XX	3	27
41. OZ3KE	2	8
42. OZ9EN	2	4

DAGBOK FRÅN SM5XA/FD

Med spända förväntningar anträdde säkerligen många hams med xyl/yl och sec. op. färden mot Linköping, lördagen den 11 maj. Vädret var si och så där och instruktionerna löd: Åk till Bjärka-Säby och följ pilarna. Efter en färd på ca 3 mil på en synnerligen vacker och idyllisk väg kom man så fram till Sättravallen. Du som inte var där! Du får ångra det så länge Du lever. Platsen för den första Field-Dayen i SM5XA/L historia hade inte kunnat få en värdigare och vackrare plats. Vi behöver bara hänvisa till bilden i QTC nr 3 och säga: Bilden x 1088!

Det egentliga programmet började inte förrän 2000, men innan dess fördrevs tiden med installation i resp. rum eller stugor. Vidare kördes QSO från tre olika stationer, 80, 20, 15 och 10 mb. Konditionerna verkade dock inte så där särskilt övertygande fina.

Så var det då dags för supén. Efter någon minuts trevan så kom gemytet fram och det hela avslutades inte förrän vid 3-tiden på morgonen och då hade de, som orkade vara uppe, till och med halstrat, förlåt, grillat korv i gillestugan. Vidare måste nämnas, att dans även ingick i de vilda övningarna. För övrigt var det ordnat med barnvakt UKV! Radiokompagniet i Linköping hade välvilligt ställt en TV-apparat till förfogande. Tyvärr medgav inte avståndet från Norrköping någon avnjutbar mottagning.

Så vaknade vi då till efter en koncentrerad sömn och de som tänkt sig att delta i rävjakt fick finna sig i att stoppa i sig litet käk redan kl. 0815. Starten gick i grädisigt väder exakt kl. 0900 och det var inalles 10 startande plus sec. op. Banan var synnerligen svår och mätte 5 km fågelvägen. Hur mycket jägarna sprang, förmåler icke historien. Prislistan finnes på sidan 138.

Åtta jägare fullföljde tävlingen men endast tre klarade alla tre rävorna. Till givarna av de UFB priserna, K, Lagercrantz och SSA frambär vi vårt tack.

Under tiden passade de övriga på att bekanta sig med den kuperade terrängen. Där fanns snittslade banor att prova på och en idyllisk sjö att titta på. 1230 samlades vi till den sista gemensamma måltiden och kl. 1330 vidtog själva meetinget. Detta inleddes med att värdfolket för Sättravallen, herr och fru Blomér, avtackades. Värddinnan erhöi en blomsterkvast som en ringa erkänsla och till Sättravallen skänktes en SSA-duk till minne av det första radioamatörsammankomsten.

Under meetinget diskuterades en del spörmål och bl. a. upptogs till diskussion QTC tryckort, sändarmateriels utbudande till »vem som helst», ungdomsreklam m. m. Efter meetinget vidtog så den traditionella auktionen, som om-

fattade ett 50-tal positioner. Omsättningen blev mycket god, ca 500 kr och resultatet får nog betraktas som mycket gott.

Ja, så började vi att skingras och kosan ställdes åt praktiskt taget alla väderstreck. Speciellt skulle man nog vilja säga ett tack till de Sthlms-hams med xyl, som gästade lägrer. En representant för SRA passade på att välkomna oss till deras Field-Day och vi bugar oss.

Några data: Antalet hams var 35, xyl och yl 21 samt sec. op. 24 plus de som kom till under söndagen. 80 mb stationen avverkade 14 QSO, 20 mb 18 och 15/10 mb 5 QSO.

—CD, —NL, —AHL, —XE, —ARS och Lv 2 hade välvilligt ställt erforderligt riggmateriäl till förfogande.

Slutligen, de styrande för Field-Dayen har varit —CD, —MN, —NL, —TA, —AHL, —CHG och Folke/SL 5 CN. Återstår att till dessa frambära ett fattigt, men från hjärtat gående, tack ska Ni ha. Från de yngre säger vi ett speciellt tack till —TA för de underhållande filmerna, som uppskattades till 100 %. Till alla övriga, som på ett eller annat sätt dragit ett strå till stacken säger vi givetvis också, tack ska Du ha. Säkerligen har man nu glömt något, men det hoppas jag inte skall leda till något missförstånd. Alla är ense med mig, att det var en UFB Field Day, som vi hoppas skall upprepas många gånger. Tack för att Du kom och vi ses igen.

73 etc de
SM5RC/DL5L

SEMESTERTIPS!

Om Du inte redan har planerat och »spikat» Din semester för året, så hoppas jag att »Inbjudan till SM i rävjakt» (sid. 136) får Dig att göra det snarast. Är Du sedan rävjägare så slår Du två flugor i en smäll.

Om DU inte visste det förut, skall jag här ta tillfället i akt och omtala att Gotland har ett typiskt kustklimat med härlig sommarvärme i både luften och havet även vid denna förhållandevis sena tidpunkt på året. (Se turistbroschyrer!).

För dem som tänker jaga räv, och inte tidigare stiftat bekantskap med den gotländska naturen, får jag hoppas att den skall bjuda på angenäma överraskningar. Arrangörerna för räv-SM kommer att göra allt vad som står i deras makt för att kunna bjuda på en både trevlig — och inte minst — rättvis tävling.

Alltså: hjärtlig välkomna till Gotland och räv-SM 1957!

—AZK

OPERATION FRÅN OHØ

Från redaktören för Radioamatöri, OH2YV, har vi fått följande meddelande:

»Beträffande operation av utländska sändareamatörer från Åland (OHØ) har finska Post- och telegrafstyrelsen i ett principbeslut förklarat, att sändningstillstånd ej kommer att medgivas till utländska amatörer, vilka vistas på Åland under kortare tid. Detta beslut beror på Ålands särställning inom Finlands administration. Beslutet gäller inte enbart SM-amatörer utan alla nationaliteter. De ansökningar om tillstånd som insänts antingen till Post- och telegrafstyrelsen eller till SRAL kommer att returneras.»

PRESSTOPP-NYTT

HB9GJ:s nya världskarta omfattande prefix- och zonindelningar

Utarbetad mars 1957.

har nu, på mångas begäran anskaffats till försäljning, med ensamrätt för Sverige, från SSA:s kansli.

Formatet, praktiskt för shacket, är 98×60 cm i tre färger blått, rött och svart. Innehåller alla världens prefix och alla USA-distrikten W 1 — W 0 för WAS.

En liten storsirkelkarta (centrum mellan-europa) med grad- och distansindelning finns i vänstra hörnet.

Kliché kommer att inflyta i nästa nr av QTC.

Beställ den redan idag ty efterfrågan är stor.

Priset Kr. 8:50 inkluderar porto och emballage (pappulle)!

För den nya riggen eller antennen,
köp billigt hos oss

Dynamotråd, Emalj. tråd
Motståndstråd
Isolermaterial

Rekvirera vår prislista!

E. SÖDERLUNDS TRÄDSPINNERI AB
Kungsgatan 84 — Stockholm
Tel. 53 10 46, 53 11 47

NYA MEDLEMMAR

SSA:s kansli den 15 maj 1957

SM2HI Lindeberg, Eric, Ångsgatan 27, Piteå.
SM5ZI Svensson, Lennart, Burspråksvägen 10, I, Johanneshov.
SM7AFA Ohlsson, Sten, Lundavägen 69, c/o Andersson, Malmö.
SM7ATH Wilhelmsson, Sven, Östergatan, Vellinge.
SM6AOQ Mattsson, Sune, Storgatan 63, Kungsbacka.
SM5BSG Olofsson, Gunnar, Ingvarsvägen 35, c/o Järhammar, Strängnäs.
SM6BGN Olafsson, Nils, Korngatan 9, Halmstad.
SM5BFW Ekwall, Claes, Sigtunagatan 8, Stockholm Va.
SM6—1934 Thorsell, Nils, Verkstadsgränd 4, Vänersborg.
SM5—2898 Laneskog, Leif, Violstigen 2, Solna 7.
SM5—2899 Tinghäll, Olle, Storskogsvägen 3, Stuvsta.
SM3—2900 Holmberg, Johanlov, Vägen, Box 187, Rossön.
SM4—2901 Wahlberg, Göran, Box 4166, Ludvika.

NYA LICENSER

SM5CY Jäger, E. G. K., Håstholmsvägen 23/4, Stockholm Sö.
SM5FO Johansson, P. G. O., Förvaltargatan 3, Sundbyberg.
SM5GU Ståhl, R., Klarabergsg. 33, c/o Thiel & Svensson, Stockholm C.
SM2HI Lindeberg, E. G. B., Box 2953, Piteå.
SM7IB Friberg, L. G. G., Söderlindsgatan 22, Tranås.
SM7JR Adamson, J. E. R., Augustenborgsgatan 12 D, Malmö.
SM5KO Sjöström, J.-O., Tallgatan 12/3, Sundbyberg.
SM5MX Engeström, G., Götgatan 58, Stockholm Sö.
SM7OU Gullin, T. K., Kyrkorådgat. 17 C, Ystad.
SM5PS Lindholm, B. G., Midsommarvägen 40, Hägersten.
SM6QA Karlsson, S.-O., Torpane, Bäckefors.
SM5SD Källgren, K. O. J., Grevgatan 50, Stockholm Ö.
SM5SM Näsje, R., Multråtgatan 72 nb, Vällingby.
SM5US Runqvist, B. U., Lenalund, Norrköping.
SM7VO Granér, G. M., Mellankulagatan 6 A, Håssleholm.
SM5WY Fristedt, J. E., Plogväg, 4/2, Solna.
SM7XH Lindsoug, A., Nobelv. 109 A, Malmö.
SM5YM Andersson, K. N., Utkiksbacken 23, Stockholm Sv.
SM5ZI Svensson, A. L., Burspråksvägen 10/I, Johanneshov.
SM7ZQ Nilsson, N.-E., Storgatan 13, Höör.
SM6ZR Warrer, A., Doktor, Liborlug. 5, Göteborg.
SM7AFA Ohlsson, S. I., Lundav. 69, c/o Andersson, Malmö.
SM7AXB Persson, B. I. P., Björkallén 12, Vintros.
SM5AFE Sjödin, A. V., Kallskärgsgatan 6, Stockholm Ö.
SM7AYE Segerbäck, L. B., Bonderups skola, Dalby.
SM2AIF Johansson, M. G., Prästbolsvägen 35, Lycksele.
SM2ASG Bohman, A. R., Lummerstigen 8, Umeå I.
SM5ATG Lindman, A. G., Fredagsvägen 15, Enskede.
SM5AXG Krook, G. E., Hagagatan 37, Stockholm Va.
SM3AAH Näslund, B. L., Hagen 6, Örnsköldsvik.
SM7ATH Wilhelmsson, S. T., Östergatan, Vellinge.
SM3ACI Ekendahl, U. B. H., Gustavsgatan 5, Gävle.
SM5ASK Rydin, C. B. H., Bävergatan 28, Bromma.
SM3AGN Wikholm, E. E., Klintbergsgatan 1, Gävle.
SM7ASN Andersson, H. B., Henrik-Trollesg. 22, Karlskrona.
SM5AIO Aspelin, F. V. E., Palmfältsvägen 43, c/o Kleinbord, Johanneshov.
SM5AWO Karlsson, G. O., Trollbäcksvägen 47, Trollbäcken.

SM3ALP Lindell, L. T., Fleminggatan 18 A, Gävle.
SM6AOQ Mattsson, S. F., Sågen 6, Kungsbacka.
SM3AVQ Olsson, L., NTO-lokalen, Postf. 16, Kungsgården.
SM7ABR Sinner, S. R., Ebbarsvägen, Osby.
SM6AFR Wentzel, R. W., Sankt Pauligatan 37, Göteborg Ö.
SM4ABS Olsson, D. N., Björkhem, Säldebråten.
SM5ABT Petersson, C. A., Teknologgatan 7 ög/3 v., Stockholm Va.
SM5BBC Swalén, U. A., Bergsrådsvägen 46, Johanneshov.
SM3CCI Falck, C. M., Postb. 811, Kramsta, Järvsö.

SM2CSA Lindberg, Bengt, Box 1420, Öjebyn.
SM7CSG Arnell, Birger, Karlsgatan 10, Nybro.
SM5CVH Malmberg, Timo, Bromma Kyrkväg 472 B, Bromma.
SM5—2100 Lennehelm, Helge, Åsegatan 132—134 c/o Hjelm, Stockholm Sö.
SM5—2745 Spengler, Edvard, Bergsgatan 4, Enköping.
SM2—2794 Lindberg, Nils-Eric, Margaretagatan 8, Boden.
SM5—2835 Torstensson, Olav, M/t Polyklipper, E. Rasmussens Rederi, V. Strandgate 14 a, Kristiansand, Norge.
SM6—2850 371004—505 Ulf Röhne, 4 log., 4 komp., I 17, Uddevalla.

Adress- och signalförändringar

SSA:s kansli den 15/5 1957

SM5IC Dahlberg, Tore, Forstenvägen 5, Bromma.
SM6ZR Warrer, Arne (ex—1617), Dr. Liboriusgatan 5, Göteborg C.
SM5ZT Larsson, Lennart, c/o Ullman, Amänningsv. 16, Johanneshov.
SM4AHG Henriksson, Henry, Hyttvägen 5, Hällefors.
SM2ASG Bohman, Arnt (ex—2688), Lummerstigen 8, Umeå.
SM8AMJ Larsson, Olle, Boforskontor, Wilton-Fijenoord Schiedam, Holland.
SM5AIO Aspelin, Ernfrid (ex—2852), Palmfältsvägen 43, Johanneshov.
SM4ABS Olsson, Dan (ex—1593), V:a Glänne, Säldebråten.
SM5AOX Henriksson, Arne, Klubbbacken 14, Hägersten.
SM4BZN Wedin, Olle, Rätallsvägen 32, Ludvika.
SM7BZO Carlsson, Stig, Lindeborgsvägen 50 A, 7 vån., Malmö S.
SM5EXT Jönsson, Carl, c/o Ljungkvist, Norr Mälarstrand 86, Stockholm 12.
SM4BHY Richardson, Hakon, Skrantahöjdsväg. 20, Karlskoga 6.

RÄTTELSE:

I QTC nr 5 förväxlades SM5JH med SM5IC. Rätta adressen skall vara:
SM5JH Edor Dahlbeck, Enslittarvägen 4, Stockholm K.
SM5IC Tore Dahlberg, Forstenvägen 5, Bromma.

KL7MF

brukar hålla till på nedre delen av 14 MHz kl. 17—19 SNT. Han vill gärna köra C- och X-län för WASM.

DL ORDAR HAMTESTMEETING

i Reichenau, Bodense 29—30 juni! SM4YL undrar om hon kan få sällskap med någon. Adressen till —YL OK i listan!

»GJORDA FÖR AMATÖRER AV AMATÖRER!»

Modulatorförstärkare

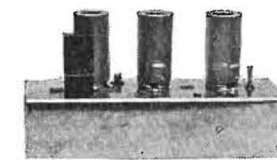

med klipper och klipperfilter. En fb-sak för de som verkligen vill nå långt. Gör dessutom Din signal smal och fin.

Består av mikrofonförstärkare och det viktigaste av allt — en symmetrisk klipper med efterföljande filter, som skär frekvenser över 3 KHz. Till ingången kan anslutas alla normala typer av kristall- och böghögmåga dynamiska mikrofoner och ut erhålles upp till 20 V klippt och friserad LF-spänning — mer än tillräckligt att direkt driva AM- eller NBFM-modulator. Är bl. a. provad av —5AY, —5AKI, —5AOL, —5BDQ, —5BRT, —5XP m. fl. Best. nr X124. Netto Kr. 60:—

Beskriven i detta nr. av QTC.

Converter för 2-metersbandet

HF-steg med ECC85 ell. longliferöret E88CC i Wallman-cascode. Oscillator ECC81, blandare och katodföljare ECC81. Strömätgång 200 V 25 mA samt 150 V stabiliserad spänning 6.3 V c:a 1.5 A. Till-satsen lev. komplett med alla komponenter inkl. kristall 7 Mp/s (MF-ut 4—6 Mp/s samt färdigborrat chassie. Best. nr X81. Pris m. ECC85 amatörnätto Kr. 60:— Önskas E88C tillkommer Kr. 20:— Önskas 35 Mp/s kristall tillkommer Kr. 10:—

73 de
SM5AY, SM5AOL, SM5AKI
SM5BJU, SM5BDQ

ELFA Radio & Television AB

Holländargatan 9 A Box 3075 STOCKHOLM 3 Tel. 24 02 80 Postgiro 25 12 15

Fordringarna för radioamatör-certifikat klass C

Det har visat sig att en viss osäkerhet råder beträffande fordringarna för C-certifikatet och formaliteterna i samband med ansökan. C-certifikatet kan förvärfvas av person, som under det kalenderår då provet avlägges fyllt 16, men inte 19 år resp. under kalenderåret uppnår denna ålder, och av person som fyllt 50 år eller under året uppnår denna ålder. Sökande till C-certifikat behöver endast genomgå prov i telegrafering (40-takt). Det erfordras dock ett intyg från SSA att den sökande har erforderlig teknisk underbyggnad och lämpar sig som sändareamatör — detta intyg erhålles enklast genom att den sökande uppsöker SSA:s tekniske sekreterare för en liten pratstund. Mer avlägset boende sökande kan sända in ett intyg, undertecknat av två licensierade sändareamatörer, beträffande hans tekniska underbyggnad och lämplighet som sändareamatör till SSA och tekniske sekreteraren kommer därefter att utställa det önskade intyget. I brist på sändareamatörer går det bra om t. ex. fysiklärare eller yrkeslärare i elektroteknik undertecknar intyget till SSA. För sökande som inte är medlemmar i SSA utgår en expeditionsavgift av fyra kronor för tekniske sekreterarens intyg.

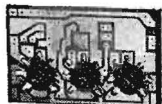
A.Q.W.

RADIOLÄGER

Den 13—21 aug. 1957, anordnas sommarens radioläger i Gålötrakten. Under lägret anordnas bl. a. rävjakter, radiotävlingar av olika slag samt radiokontakter. Upplysningar om lägret erhålles från:

Stureby Radio Club
Bastuhagsv. 20, Enske.
Tel. 47 57 00, 47 48 84.

RÄVSAX med Tryckt Krets.

Alt. I. Tryckt krets + 3 rörhållare + 2 fästen, 9.50.
Alt. II. = Alt. I. + samtliga motstånd och kondensatorer + 2 potentiometrar + vridkondensator + spolstomme m. järnkärna. 32.50. Alt. III. = Alt. II., kopplad och testad. Dessutom tillkommer 2 st. DF96 och 1 st. DL96. — **R1155 Trafikmottagare** typ I, även med området 1.5—3.0 MC. Avstämningen har specialrätt med dubbel utväxling! **RF 24 Konverter** m. schema, 24.—. **BC459 TX-chassi**, — för demontering, 12.50. **LF-chassin** 4.—. **MF-enheter**, 6-rörs, utan rör, 12.—. Schema med byggföreslag, 1.—.

REIS RADIO Polhemsplatsen 2
Göteborg

SM6BWE, tel. 15 58 33 säkrast 16.00—17.30

HAM-annonser

Annonspris 1 kr per grupp om 42 bokstäver, siffror eller tecken, dock lägst 3 kr. Inne SSA-medl. dubbel taxa. Text och likvid insänds före den 10 i månaden före införandet till kansliet.

SLUMPAS till bräddel av mtrikostn. p.g.a. flytt. tx i stålack vfo-bf-fd-fa 50 W cw + fone, 2 W Br. 2 st. 1/2 W Br, tx 1 W Br, tx-chassie SCR 522, QRO avstkond. + 2 st. 4E27 mm. Hela satsen kr. 390.— + frakt. Säljes ev. i delar. **SM22D P-A Kinnman**, I 19/B, Boden 19.

TILL SALU: Tx VFO/pa 50 w 10, 15, 20, 40 o. 80 m. i snygg låda. Pris: 125 kr. Likr. t. ovanst. 600 v/200 ma 250 v/100 ma Pris 125 kr. Rx National NC 57 (9 tubes) i mkt gott skick. Pris: 425 kr. **SM4BHY, H. Richardson**, Skrantahöjdsväg 20, Karlskoga 6. Tel. 378 08.

KÖPES: Bra trafik-rx i prisläge 300—500 kr. **SM5BU, Bengt Eriksson**, c/o Blomberg, Fruängsgat. 47, Hägersten 6.

TILL SALU: Trafikm. S-38 125.—. **AN/APA-1**, ombyggd t. servisoellioskop 125.—. Cartomatic rörprovare 150.—. **BC455** med glödrör. 12V 85.—, beg. m. i gott skick. **SM4—2642 Ragnar Olsson**, MP-huset, Amolfors.

PORTABEL, fabriksbyggd, komplett miniatyrradiostation input 10 w, säljes till högstbjudande eller utbytes mot bra Rx. Skriv eller ring **SM5BNF**, tfn 87 18 70, Stockholm. Fotografi samt utförliga data på anläggningen sändes på begäran.

TRANSF. pr. 127—220 V Sek. 2×750 V. 0.3 A. 2.5 V o. 6.3 V. Akarp. Drossel för d:o 2 st. oljekond. 8 µF 750 V. 2 st. rör 816. Allt för 125.—. 1 st. Millien 12076 vridkond. 2×75 pF 3 kV 30.—. 2 st. 100 mA DC instr. 82 mm ø à 25.—. 1 st. 2 A HF instr. 82 mm ø 15.—. Div. rör: 807, 6L6GA, 6AG7, 6V6 à 5.— st. **SM7ZN, Ingvar Pettersson**, Västhorja, Värnamo. Tfn 126 85.

TILL SALU: TX 500 W CW-AM-FM. Fabriksbyggd golvack 158×46×44. KEY, MIKE, BCRX+PRESEL. GP — ANT. + COAX. Säljes på gr. av utlandsvisstelse 2.000.—. Upplys. genom **SM5BBC, Ulf Swalen**, Bergsrådsvägen 46, Johanneshov 4. Tfn 49 13 20.

TILL SALU: 220 V QRO—TRAFO 2×1500 V — 0.5 A obeg. 150.—. Oljekond. 10 µF — 1500 V 15.—. Kapslad glödrafo 220 V prim. sek. 2×3, 15 V — 8 A; 6.3 V — 1.4 A; 6.3 V — 0.9 A 20.—. 2 st. 866A 15.—. 12 V Omformare 550 V — 100 mA m. Startrelä 20.—. Katodstrålerör DG7-2 nytt m. håll. 15.—. Handmikrotel. m. tang. och dynamisk kapsel 20.—. 6 st. pentoder 837 (lämpl. f. 400 W gallerjordat linjärt PA enl. QTC) m. håll. 40.—. Telegrafnyckel, gedigen tysk surplus m. bakelitkåpa på platta med gummlunderlägg 20.—. Likrikhtaragr. (Am. surplus f. 19 tumsrack) 220 V in m. 4 st. 5Z3 i brygkoppl., utspänn. 900 V och 450 V — 200 mA vardera. Inneh. kapslade trafos f. 2×500 V—400 mA; glödrafo m. 3 st. 5 V-lindn.; 2 st. kraftiga kapslade sildrosslar; oljekond. 10 µF—1500 V bleedrar m. m. Pris f. hela enh. 125.—. Köpes: **LM MORSESKRIVAPP.** Svar m. pris till —**3AYB, Bisittargat. 4, Hägersten**. Tel. 46 28 42.

SÄLJES: Trafikm. **BC312—M**, i bra skick med likr. + 1 st. conv. RF24. 475.—. **SM7BWZ E. Ekborg**, Karlavägen 1, Kristianstad.

SÄLJES: Modulationstrafo 100 W LF 50 kr., 2 st. TZ 40 till d:o 9 kr/st, glödrafo till TZ 40 15 kr. **Hammondorgelförstärkare** 25 W, 2A3 ppar, 4 ohm ut 115 V 50 p/s. med rör 75 kr. Jensen 12 tum konsert-högtalare, inb. fältlikr. 60 kr. 100—1000 kc xtal Bille SMC 100, 15 kr. 2 st. TZ 20 à 5 kr. 3APL 10 kr. 250 W pentod RS 337 15 kr. **SM5IF, Slottsvägen 40, Sollentuna**.

TV-DX allkanalsantenn i 2 vän. (20 elem.) 73.—. Antennrotor med kompasshus 173.—. Hi-Fi inspelningsband 7"—365 m 14:65. D:o 7"—550 m 22.—. Studiomik. 63.—. Radiorör 4:—/st. 10 st. 35.—. 1S4, 1T4, 3A5, 6AG7, 6AK5, 6AQ5, 6J8, 6L6, 6SJ7, 6SN7, 6V6, 12AT7, 12AU7, 12AX7 etc. UK-rör 954, 955, 956, 957, 958A 9:85/st. Kristaller, ett 40-tal värden 4:85/st. Universalinstrument 20000 ohm/V DC samt 10000 ohm/V AC. 23 mätomr. 148.—. Signalgenerator 120 Kc—260 Mc 178.—. Kondensator-Motståndsmätare 178.—. mA meter 0—3 23.—. G-M räknare i am. originalbyggsats 120.—. G-M rör 1B85 45.—. Kondensatorsats inneh. 50 glimmerkond. 13:50. D:o inneh. 100 keramiska kond. 14:50. Hörtelofon 9:50. RCA 2 ½" högtalare 15.—. Sol-batteri 12:—, Strömbrytare 1-pol. 1:—, Transistorer CK722, 2N107 8:—/st. CK721 18:—, CK760 21:—, 2N170 12:—, A01 (40 Mc) 17:—, Min. o. submin.-materiel för transistorer. etc. Begär netto-prislista. Upp till 80 % rabatt. **TV-lagret, Box 170, Vänersborg**.

Best 73 de SM6XS

Sista skriket

Eftersom man väl knappast kan räkna med att QTC nr 7/8 hinner komma ut innan lägret måste detta tyvärr bli sista varningen.

Först och främst finnes ännu plats för en hel del folk på Astön trots att den s.k. familjeförläggningen naturligtvis är fullbelagd. Förr om åren har flera familjer slagit sig ihop om en barack vilken delats av med läkt och spännapp, det blir ju förskräckligt lyhört så det avviker inte så mycket från moderna stads-

våningar på den punkten. Plats för ungarlar, eller därmed jämförbara, är det gott om. Barack för UKV kan vid behov iordningställas (här är UKV uttytt Unga KVinnor).

Från ytterst trovärdig källa har flutit upp ett msg att SM som enda land, förutom Afrika, på östra halvklotet, skulle få 500 kc/s på 50 mc/s bandet. Msg åtföljdes av erbjudande om att vi under lägret skulle få låna en 100 Watts rig för detta band.

IGY, har väl dom flesta hört talas om i ett eller annat sammanhang, men det är väl inte alla som vet vad saken gäller, därför är vi glada över att bland lägerdeltagarna se LA2AD, civiling. och docent vid Trondheims tekniska högskola, vilkens intressanta och medryckande föreläsning vi minns sedan 1955. I år ska vi försöka pumpa honom ytterligare.

För 2 mtrs trafiken kommer vi att försöka låna en ny bra antenn för att uppnå ännu bättre resultat än i fjol. Lyssna på bullen den 30/6 och 7/7 för uppgift å frekvenser och passningstider. Ev. skeds uppgöres med —MN. Ev. önskemål, tips m. m. mottages av undertecknad och —MN fram till tiden för lägret.

Vid midsommartiden kommer korten för slutgiltig anmälan att utsändas till dem som preliminärt anmält sig.

VTPAN

73

SM3BNL

NU HAR DEN KOMMIT!

HAMMARLUND HQ-100

Pris kr. 1.095

10 rörs superheterodynmottagare, Frekvensområde 540 kc-30 Mc, Kalibrerad bandspridning på amatörbanden, Q-multiplier, Störningsbegränsare, BFO, S-meter, Hörtelofonuttag. Levereras för 105/125 V eller 220 V Växelström.

Firma Johan Lagercrantz

Värtav. 57 — Stockholm — Tel. 63 07 90